

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELELVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉRE.
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL.

VIII. évfolyam. 166. sz.
Péntek, 1931 július 24.

12 FILLÉR.

Fegyelmezett magatartás

Az ország közönsége bámulatos nyugalommal és fegyelmezettséggel viselkedik a pénzforgalmat korlátozó átmeneti intézkedésekkel szemben. Sehol a pénzintézetek ellen rohamot nem intéztek, a betevők nagy hadserege bizakodással és megnyugvással várja a korlátozások elmúltát és csak azok veszik igénybe megtakarított pénzüket egy részének kifizetését, akik arra feltétlenül rá vannak szorulva. A gazdasági életben semmiféle fönnakadás nem következett be, mert hiszen a bankok és takarékpénztárak a kormányrendelet értelmében a mezőgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek rendelkezésére bocsájtják az üzemek és üzletek folytatására szükséges pénzeszközöket. A béreket, fizetéseket, munkadíjakat és minden egyéb a termelés fentartására szükséges pénzeszközökkel kellő igazolás után a pénzintézetek akadálytalanul folyósítják. Ma már tisztán látjuk: a szükségszerű átmeneti korlátozás gyakorlatilag legföljebb csak annyit jelent, hogy az ilyen időkben nem indokolt luxuskidadásokra átmenetileg nem lehet a betétekből pénzt igénybevenni és hogy a legerélyesebben megakadályozzák a külföldi fizetési eszközökkel való üzérkedéssel kapcsolatban a magyar pengőérték rosszindulatú aláaknázását. A pénzügyminiszter közben intézte a betétkorlátozást, amennyiben megengedte, hogy a pénzintézetek száz pengőig az egész betétet kifizethessék. De a közönség ezt sem veszi igénybe, sőt megessett gyakran, hogy az első és második napon, hogy még új betéteket vitték a pénzintézetekhez, tudván, hogy ezekre a betétekre semmiféle korlátozás nem áll fenn.

A közönség e fegyelmezett magatartása és megnyilvánult bizalma lehetővé fogja tenni, hogy az átmeneti korlátozásokat rövid idő alatt le lehessen építeni és a normális pénzforgalomra vissza lehessen térni. Mert bármennyire függjön is az általános pénzügyi és gazdasági helyzet a külföldi pénzügyi magatartásától, mégis nem kevésbé fontos az, hogy a magyar közönség társadalmi foglalkozásbeli és vagyoni különbségek nélkül, nem ülve fel a rosszakaratu rémhíreszteléseknek, a legnagyobb bizalommal van eltelve az ország pénzügyi ereje, a pénzintézetek megbízhatósága irányában. Ez pedig legfőbb tényezője a helyzet gyors jobbrafordulásának és a normális viszonyok visszatérésének. Hogy elkerülhetünk minden pánikot, hogy a ma-

Kielégítő eredménnyel véget ért a londoni konferencia

(Tudósítás a 2-ik és 3-ik oldalon.)

A nemzetközi pénzpiac helyzete folytán a Magyar Nemzeti Bank 9 százalékra emelte fel a kamatlábat

Budapest, július 23. MTL. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa 1931 július 23-án tartott ülésében elhatározta, hogy július 24-én kezdő hatállyal a bank által váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámításánál alkalmazott kamatlábat 7 százalékról 9 százalékra, a népszövetségi kölcsön kötvényeire adott kölcsönök-

nél alkalmazott kamatlábat pedig 7.5 százalékról 9.5 százalékra emelte fel. A Nemzeti Bankot ennek az intézkedésnek megtételére a bankhitel fokozott igénybevétele és a nemzetközi pénzpiaci helyzethez való alkalmazkodás szempontja készítették.

Elkerülhetetlen volt nálunk is a hivatalos kamatláb emelés, mert

hisz megelőzőleg Németországban, szerdán Ausztriában, sőt csütörtökön Angliában is felemelték a bankrátát. A magyar intézőkörök tekintettel voltak a termelés és a gazdasági élet érdekeire. Míg Ausztriában 10 százalék, Németországban 12 százalék lett a kamatláb, nálunk csupán kilenc százalék.

Bethlen miniszterelnök nyilatkozata a képviselőházban a pénzügyi és gazdasági helyzetről

A kormánynak nemcsak joga, de kötelessége volt a szükséghelyzetben a rendeleteket kiadni, melyek csak addig állnak fent, míg elkerülhetetlen szükség van rájuk.

Törvényjavaslatot terjeszt a kormány a Ház elé, amelyben a kiadott rendeletek jóváhagyását és további felhatalmazást kér Intézkedések a költségvetés egyensúlyának biztosítására

Életre hívják az országos bizottságot, mely a szanálás idején működött

Budapest, július 23. A képviselőház csütörtöki viharos ülésének végén Peyer Károly mondotta el sürgős interpellációját, amelyben felvilágosítást kért a kormánytól az ország gazdasági és pénzügyi helyzetéről, valamint arról, hogy mi indokolta a pénzforgalmat korlátozó rendelkezések életbeléptetését és meddig kívánja a kormány e rendelkezéseket fenntartani. Szerinte a szükségrendeletre különösebb ok nem forgott fenn. Életbeléptetése szerinte csak pánikot okozott és alkalmat adott arra, hogy a tőke a bankokkal szemben bizalmatlanná legyen. A vállalatok munkáselbocsájtásra készülnek és számítani lehet arra, hogy a munkanélküliség emelkedni fog.

A Háznak okvetlenül együtt kell maradni. A kormány mai összetételében — ugymond — nem alkalmas a szükséges reformok végrehajtására, szakemberekből álló kormány vegye át tehát az ország vezetését.

Gróf Bethlen miniszterelnök azal kezdte válaszát, hogy Peyer Károlynak a kormány összetételéről tett kijelentéseivel nem kíván foglalkozni.

Annak, hogy a gazdasági helyzetet nem a kormány gazdasági politikája okozta, bizonyítéka az, hogy nálunk sokkal gazdagabb államok küzdenek deficittel, köztük talán az az állam is, amely ma leggazdagabb Európában és amelynek

jóindulatától Európa szanálása függ.

— Rendkívüli idöket élünk. A mai világgazdasági krízissel megküzdeni nem oly könnyű feladat, különösen nem olyan országnak, amely a trianoni szerződésen, devalváción és szanáláson ment keresztül.

Az utolsó évben fokozódó gazdasági válság mutatkozott az egész világon, amely pénzügyi téren is nyugtalanságot okozott és ráirányította a pénzügyi figyelmet azokra az országokra, ahol a gazdasági válság a legmélyebb romlást okozta.

Az osztrák Credit Anstalt bukása, az ezzel kapcsolatos sza-

gyar pénzügyi sziklaszilárdan megtartotta pozícióját, hogy a pénzintézetek és egyéb vállalatok megállják helyüket vészben és viharban, azt a magyar közönség józanságának, értelmességének és mindenekfölött áldozatkész hazafiságának köszönhető. Ennek a

nehéz idökbén tanusított erénynek a gyümölesei máris kezdenek érnei. A külföldi pénzpiac iátván Magyarország nagyszerü higgadt-ságát, gazdasági érettségét és az egész lakosság példás viselkedését, bizalommal fogja az üzleti összeköttetést velünk újból fel-

venni.
A névtelen hős és a névtelen adófizető legendás alakja mellé eként kerü mostan a névtelen betevő és polgár, mint a magyar összefogás, a magyar hazafiság példányképe.

—ooo000—

nálási művelet, amely nehezen jutott dűlőre, a tőke nagyobb bizonytalanságát fokozta valamennyi közép-európai állammal szemben és túlsúlyosra vezet nálunk is.

— Rövid lejáratu külföldi tőkéket vontak el, amelyek esedékessé válván, természetesen a Nemzeti Bank devizaállományát támadták meg.

A kormány a kritikus helyzetben a Nemzeti Bankkal együtt azokhoz a tényezőkhöz fordult segítségért, amelyek ilyen eset alkalmával rendelkezésre tudnak állani: a Nemzetközi Fizetések Bankjához, az Angol Bankhoz és a Francia Nemzeti Bankhoz. E három bank megbízottait küldött Budapestre, a helyzet megvizsgálására és az ő közbenjöttével jött létre az a megállapodás, melyet a magyar közönséggel tudattak, azokat a tervbevetett rendszabályokat, melyek a felmerült, adott helyzet orvoslására alkalmasak lehetnek volna.

A közbejött német összeomlás, a Danat-bank összeomlása, Németország segélykiáltása a tőkeerős országok felé, azonban megállította a nekünk kilátásba helyezett külföldi segítséget. A külföldi tőkésnek ugyanis az volt a felfogásuk, hogy hiába segítenek Magyarországon, ha Németország közgazdasági élete összeomlik, — mert ennek folyományaként nem akadályozható meg kisebb közép-európai államok pénzügyi helyzetének összeomlása. Ezért volt kénytelen a kormány a megtett rendszabályokhoz nyulni, melyek egyrészt a valuta stabilitásának, másrészt a bankok biztonságának és életképességének fenntartására alkalmasak, legalább addig az ideig, ameddig a külföldi segítség a kritikus helyzet megszüntetését lehetővé teszi.

A kormány a Nemzeti Bank és a vezető bankférfiak hozzájárulásával megtett mindent abban az irányban, hogy az ország mai helyzetéből kikerüljön és a külföldi segítséget megkapja.

A kormány nemcsak joga, de kötelessége volt a rendelkezéseket kibocsátani, mert szükséghelyzettel állunk szemben. Nem lehet tudni, meddig kell megtartani a tett intézkedéseket.

Igéri azonban, hogy csak addig tartja fenn őket a kormány, amíg elkerülhetetlenül szükség van rájuk és addig is elkövet mindent, hogy az ország gazdasági élete csorbát ne szenvedjen.

Bejelentette, hogy a kormány holnap

törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé, amelyben a kiadott rendeletek jóváhagyását és további felhatalmazást kér ahhoz, hogy a szükséghez mérten a szerint, amint a gazdasági helyzet kívánja, intézkedhessék.

Felhatalmazást kér a kormány arra is, hogy a költségvetés egyensúlyának fenntartása érdekében megtörténhessenek mindazok az intézkedések, amelyek az adott esetben szükségesek lehetnek. Javasolni fogja a kormány, hogy hívja a Ház életre azt az országos bizottságot, amely a szanalás idején működött.

A kormány e bizottsággal megtárgyalna minden intézkedést. Végül hangsúlyozta, hogy a holnap benyújtandó javaslat vitája bőven alkalmas arra, hogy részletkérdésekről is nyilatkozhatassék.

További kérdéseket kaptam —

folytatja Bethlen miniszterelnök — a munkáselbocsátásokra vonatkozólag. En e rendelkezésekkel kapcsolatban nem tudok munkáselbocsátásról.

Megkérdették, hogy a kenyérdrágítás ellen milyen intézkedések várhatók. Már többször kifejtettem, hogy a boletta nem egyéb, mint egy exportországban létrehozott vámemelés, melynek terhét a fogyasztó kénytelen viselni.

Amerika és Németország a legnagyobb adóval sújtotta a kenyér fogyasztást akkor, amikor a magas gabonavámokat behozta.

Ezzel az agrárérteget mentette

az országnak. Sokkal súlyosabb adóval, mint amelyet a magyar intézkedések foganatosítottak.

Őnk is elismerték azt a tényt, hogy Magyarország gazdasági létének és prosperitásának alapja ma is a mezőgazdaság és ha ezen nem segítünk, belepusztul az ipar és kereskedelem is.

Kérem azonban az egész tisztelt Házat, az egész magyar sajtót, az egész magyar nyilvánosságot: ezekben a kérdésekben őrizze meg azt a higgadságot, nyugodtságot, józanságot, fegyelmet, amelyet eddig tanusított.

A képviselőház nagy felelőssé-

get vállal magára, ha ezt a fegyelmet megőrizti. (Nagy zaj a baloldalon.) Méltóságuk kritikával élni, de csak úgy, hogy a nemzet kárára ne legyen. A nemzet öntudata az a biztos bázis, amelyen a nemzet győgyülése érhető el. (Nagy taps a jobboldalon, a képviselők felállnak és úgy éljenzik a miniszterelnököt.)

Peyer válaszában szakemberekből álló átmeneti kormányt sürget.

A Ház Bethlen válaszát tudomásul veszi s ezzel az ülés fél 5 órakor véget ért.

Elhárították Németország katasztrófáját Londonban

Véget ért a konferencia, melynek eredményét mindentelé kielégítőnek tartják

London, jul. 23. Ragyogó, verőfényes időben érkeztek a delegátusok a londoni konferencia záróülésére. A legtöbben a látható fáradtság nyomai ellenére bizonyos megkönnyebbülést mutattak. A német és francia miniszterek majdnem egyidőben szálltak ki autójukból és néhány percig igen szívélyesen elbeszélgettek egymással, mielőtt a Forreigne Office épületébe beléptek volna.

Laval francia miniszterelnök — fiatalos ruganyossággal futott fel a lépcsőn, két-három fokot ugorva, MacDonald miniszterelnök hajadonfővel ment át a Forreigne Officeval szemközt lévő miniszterelnöki palotából.

A konferenciát déli 12.20 órakor a fődelegátusok záróbeszédével befejezték. — MacDonald miniszterelnök a konferencia bezárása után a következőket mondotta az egybegyűlt újságíróknak:

— Nagyon meg vagyok elégedve — nem könnyű dolog hét hatalom között megegyezést létrehozni, de mégis sikerült ezt elérni. A megegyezés a legnagyobb fontossággal bír és bizonyára a lehető legnagyobb súllyal fog Németország javára latba esni.

HIVATALOS JELENTÉS AZ ELFOGADOTT JAVASLATOKRÓL.

London, jul. 23. A konferencia befejeztével hivatalosan jelentik, hogy a következő javaslatokat tették az illető országok pénzügyi vezetői által való megfontolás céljából a pillanatnyi helyzet enyhítésére:

1. Hogy a központi bankok által a német Reichsbanknak nyújtott 100 millió dollárnyi kölcsön lejáratkor újittassék meg 3 hónapra.

2. Hogy a pénzügyi intézetek közös megértéssel lépéseket tegyenek az általuk már nyújtott hitelek — ugyanazon színvonalon való fenntartására, — ezenkívül javaslatot tettek, hogy kérjék meg a Nemzetközi Fizetések Bankját, hogy haladékok nélkül állítson fel egy reprezentatív bizottságot, Németország a közeljövőben mutatkozó további hitelszükségleteinek megvizsgálására és annak tanulmányozására, hogy miként lehetne a rövidlejáratu hitelek egy részét hosszú lejáratuakká átválttatni.

Vonatkozással dr Brüning kancellárnak a német ipar által az arany visszkonto banknak rendelkezésére bocsátott egyetemleges jóállás tárgyában tett kijelenté-

sére a konferencia azt a nézetét fejezte ki, hogy egy ilyen jóállás lehetővé tenné azt, hogy egészse-

ges alap létesíttessék, a nemzetközi rendes, normális, hitelműveletek ujonnan való felvételéhez.

A konferencia záróbeszédei

London, július 23. A konferencia záróbeszédeiről kiadott félhivatalos kivonat tanúsága szerint Laval francia miniszterelnök köszönetet mondott MacDonaldnak az elnökségben tanusított pártatlanságáért és elismeréssel emelte ki a konferencián megnyilvánult őszinte hangját. Hálával adózik Mellon és Stimson államtitkároknak, kiknek gyakorlatias idealizmusa nagyon megkönnyítette a nehézségek megoldását.

Ezután Stimson mondott köszönetet MacDonaldnak, majd méltatta a párisi francia-német találkozás fontosságát, amely remélhetőleg megszilárdítja a világ bízalmát. Dr Brüning is köszönetet mondott MacDonaldnak s hangsúlyozta azt a megértést, amelyet Németország és az egész Európa érdekében tanusított, majd meg-

köszönte az amerikai delegáció támogatását.

Grandi olasz külügyminiszter annak a reményének adott kifejezést, hogy a konferencia új légkört fog teremteni különösen az európai nemzetek egymás közti vonatkozásaiiban. A belga miniszterelnök mindenben magáévá tette az előző szónokok kijelentéseit.

Végül MacDonald megköszönte az elismerést, reméli, hogy a döntések lehetővé fogják tenni Németország helyreállítását. Különösen örül annak, amit Laval és a többi delegátus a párisi német-francia megbeszélésekről mondott. A maga részéről is köszönetet mondott az Egyesült Államok támogatásáért. Beszédüket ezután tolmácsok lefordították és a konferenciát bezárták.

Miben áll a segítség

London, július 23. A hét hatalom értekezletéről a külügyi hivatal a következő hivatalos jelentés tette közzé:

A nemzetközi értekezlet csütörtök délelőtt 10 órakor befejezte munkásságát és a következő nyilatkozatot fogadta el:

A Németországban levő tőkék legutóbbi túlzott kivonása súlyos pénzügyi válságot teremtett. Ezeket a kivonásokat a bizalom hiánya idézte elő. Az értekezleten képviselt államok töltik felhatalmazást a bizalom helyreállítására céljából együttműködni. A konferencián képviselt államok a következőket hajlandók saját országaik pénzügyi intézeteinek a pillanatnyi helyzet megkönnyítése céljából megfontolásra ajánlani:

1. Hogy a központi bankok által a német Reichsbanknak nyújtott 100 millió dollárnyi kölcsön lejáratkor újittassék meg 3 hónapra,

2. hogy a pénzügyi intézetek közös megértéssel lépéseket tegyenek az általuk már nyújtott hitelek ugyanazon színvonalon való fenntartására. Ajánlja a konferencia, hogy a Nemzetközi Fizetések Bankját kérjék fel, hogy haladéktalanul állítson fel egy, az érdekeltektől álló bizottságot Német-

ország közvetlen hitelszükségleteinek tanulmányozására és annak megvizsgálására, hogy miként lehetne a rövidlejáratu hitelek egy részét hosszúlejáratuakká átválttatni.

Az értekezlet érdeklődéssel vette tudomásul dr Brüning közlését a német ipar által az arany visszkonto bank rendelkezésére bocsátott egyetemleges jóállásáról. Az értekezlet meggyőződése, hogy a rendszabályok megvalósítása további és állandó jellegű intézkedések alapján fog szolgálni. A konferencia egyszersmind elhatározta, hogy a szakértőbizottság folytassa Hoover elnök moratóriumi javaslatának végrehajtásához szükséges részletes rendszabályok kidolgozását.

Brüning nyilatkozata

London, július 23. Brüning birodalmi kancellár a londoni konferencia után nyilatkozatot adott a német sajtó képviselőinek. Nyilatkozatát a következő szavakkal vezette be:

— A konferencia kimenetele nagyon jónak mondható. A konferencia befejezésekor kiadott kommunikéval kapcsolatosan azt a ki-

jelentést tette a kancellár, hogy a határozatoknak a megformulása messzemenő mértékben a német válságnak megfelelően történt átmeneti megoldást értek el. — A kancellár szavából kitűnt, hogy minden esetre fennáll az a reménység, hogy Németország későbbi időpontban hosszabb lejáratu hiteleket kap. A továbbiakban a kancellár hangsúlyozta, miszerint tulajdonképpen nemcsak Németország, de az egész Európa sorsáról van szó a tárgyalásra kerülő kérdések elintézésénél. Ezt a felfogást a kancellár a konferen-

cián állandóan hangoztatta. Végleges megoldást nem is sikerült elérni, mert technikailag és az idő rövidsége miatt is lehetetlen lett volna, mégis megteremtették az alapot ahhoz, hogy a nemzetközi pénzügyi bizottság haladéktalanul hozzákezdjen Németország pénzügyi helyzetével való foglalkozáshoz és állandóan foglalkozzék ezzel a kérdéssel. A londoni határozatok nem jelentenek hosszú időre szóló megoldást és csupán huzamosabb időre szóló megoldás előkészületének tekinthető.

hogy tovább már Németország helyzetét nem súlyosbítták. Stimson és a két angol államférfi legközelebb ellátogatnak Berlinbe. — Ezenkívül híre jár arra, hogy a német és francia államférfiak legközelebb ismét találkoznak.

»AZ EURÓPAI LÉGKÖR MEGTISZTULT«

Róma, július 23. A Lavoro Faszista a londoni konferencia eredményéről azt írja, hogy az európai légkör megtisztult, mert a

Franciaország által képviselt céllal szemben Amerika, Anglia és Olaszország vezetésével blokk alakult, amely a legnagyobb elszántsággal a béke útján halad. A Németországnak nyújtott segítség csak bevezető aktus, amelyet később más tettek is követnek, így elsősorban a leszerelési értekezlet, amely döntőfontosságú lesz Európa jövő kialakulására. A lap végül hangsúlyozza, hogy a mostani kényes pillanatban mégis nyugodt bizakodással lehet a jövő elé tekinteni.

Hoover meg van elégedve

London, július 23. Hoover elnök a londoni miniszteri konferencia eredményeit kommentálva kijelentette, hogy a konferencia lerakta Németország stabilizálásának alapjait. A határozatok kielégítőek a már kölesönös megegyezés után biztosított moratórium ter-

ben. Ezeknek az együttes hatása párosulva a németek hatalmas erőforrásaival, szorgalmával és bátorságával, lehetővé teszi, hogy Németország diadalmaskodjék pilanatnyi nehézségein és helyreállítsa hitelét.

Enyhítések a pénzforgalom szigorú szabályain Németországban

Berlin, jul. 23. A birodalmi kormány délután 12 órakor kezdte meg azt az ülést, amelyet előzőleg tegnap este kellett volna megtartani, amely délelőttre és végül délre halasztódott el. Az elhalasztásnak az oka az volt, hogy a fizetési fordalomnak holnap szükségessé váló új rendezéséhez szükséges adatokat csak mostanra sikerült beszerelni. Már is bizonyos, hogy a fizetési forgalom korlátozásán — annyiban történik enyhítés, — amennyiben nemcsak a takarékpénztáraknál, hanem a bankoknál is valamennyivel felemelik a folyósítások összegét. Az idevonatkozó szükségrendeletet a délután folyamán fogják kibocsátani. — A minisztertanács ezenkívül foglalkozni fog a természetértékesítés problémájával, amely a mezőgazdasági szakértő körök véleménye szerint kezd sürgetővé válni. Ezen kívül foglalkozik a minisztertanács természetesen a londoni eredményekkel is és az általános gazdasági és politikai helyzettel is.

Berlin, jul. 23. A minisztertanács által most kiadott rendelet az 1931 július 24-től 28. napjáig terjedő időre lényegében az eddigi módon szabályozza a fizetési forgalmat. Enyhítések annyiban történtek, amennyiben a hitelintézetek felhatalmazást kapnak, hogy kifizetéseket a rendeltetés külön megjelölése nélkül a július 24-iki követelésnél 10 százalékgig, eddig 5 százalékgig, — de legfeljebb 200 márkáig lehet kifizetéseket teljesi-

teni. Egyes hitelintézetek között, amelyekre a bankszünetnapok vonatkoznak az eddigi korlátozások mellett 4 ezer márka erejéig történhetnek átutalások. Váltókötelezettségek tekintetében július 22-e előtt kiállított saját váltó kötelezettségek teljesítésére az átutalásokból naponta 5 ezer Márka erejéig lehet készpénzkifizetéseket folyósítani, másrészt pedig a váltókat esedékességének a szükséghez képest fokozatosan meg lehet hoz szabbitani, hogy az elfogadó részletekben is be tudja azokat váltani. A bankszünetnapok eddigi kiterjedése a csekkforgalomra a mai napon megszűnik, úgy hogy a csekk bek benyújtása ismét lehetséges. Egyebekben az eddigi rendelet határozományai továbbra is változatlanul érvényben maradnak.

MACDONALD ÉS HENDERSON SZOMBATON LONDONBA UTAZNAK.

London, jul. 23. A Reuter Iroda értesülése szerint MacDonald miniszterelnök és Henderson külügyminiszter szombaton Londonból Berlinbe utaznak.

BERLINBEN KEDVEZŐNEK ÍTELIK A LONODONI EREDMÉNYT.

Berlin, jul. 23. A londoni konferencia eredményéről berlini politikai körökben hangsúlyozzák, — hogy a kölesönök meghosszabbítására alakult konzorcium pozitív eredmény, amely biztosíték arra,

Bethlen miniszterelnök ünnepelesen átadta az óceánrepülőknél lord Rothermere 10 ezer dolláros jutalmát

Budapest, jul. 23. Gróf Bethlen miniszterelnök ma délután a miniszterelnökségen — ünnepelesen adta át Endresz Györgynek és Magyar Sándornak lord Rothermere 10 ezer dolláros jutalmát. — Endresz György és Magyar Sándor délután 5 órakor jelentek meg a miniszterelnökségen, ahol a fogadószobába vezették őket, majd átmentek a terraszra s ott várakoztak a miniszterelnökre. Egyenest érkezték a kormány tagjai és valamennyien személyesen gratuláltak a magyar óceánrepülők nagyszerű teljesítményéhez. Gróf Bethlen miniszterelnök negyed 6 óra tájban lépett a terraszra és személyesen üdvözölte a magyar óceánrepülőket, ismétel-

ten gratulált nekik, majd borítékban átnyújtotta Endresz Györgynek és Magyar Sándornak lord Rothermere átutalását e szavak kíséretében:

— Tisztelettel átadom Nektek a lord Rothermere díját az ő nevében és megbízásából, arra kérek Benneteket, hogy személyesen is köszönjétek meg neki az ő áldozatkészségét.

A miniszterelnök ezután Endresz Györggyel és Magyar Sándorral ismételt kezét szorított. Ezután a miniszterelnök és a kormány tagjai hosszasan elbeszélgettek az óceánrepülővel, — majd visszatértek a minisztertanácsra.

A német válság rendezésével megoldódik a magyar kérdés is

Bizakodó hangulat a képviselőház folyosóin a külföldi tárgyalásokkal kapcsolatban.

Budapest, jul. 23. A képviselőház folyosóján a hangulat a külföldi tárgyalásokkal kapcsolatban ma lényegesen bizakodóbb, mint tegnap volt. — A Londonból érkezett hírek megnyugvást keltenek abban az irányban, hogy a nemzetközi pénzügyi krízis megoldása most már rövidesen elkövetkezik. Ugy a pénzügyi mint a gazdasági élettel szorosabb kapcsolatban álló képviselők közt egyöntetűen az a felfogás alakult ki, hogy amint a német válság rendezést nyer, azzal együtt automatikusan a magyar kérdés is megoldódik.

A gazdasági helyzettel függ össze a minisztertanács egyik tár-

gya is. A kormány tagjai délután 5 órakor ültek össze tanácskozással és tárgyalták azt a felhatalmazási javaslatot, amelyet a kormány a Ház legközelebbi ülésén terjeszt elő.

A javaslatban a normális gazdasági rendre való áttéréssel kapcsolatban szükségesnek mutató intézkedésekre kér a kormány felhatalmazást. A felhatalmazási javaslattal kapcsolatban pártközi konferenciát hívnak össze, hogy az egyes pártok vezetőivel megtárgyalják azokat az okokat és szempontokat, amelyek a kormányt a felhatalmazási javaslat benyújtására készítik.

CSAK A REVIZIÓ HÁRIT-HATJA EL A KATASZTRÓFÁT.

London, jul. 23. A »Times« mai számában sajnálja, hogy a franciák kitértek az igazi kérdések elől, amelyek azonban nem tűnnek hosszú halasztást. — Feltéve, hogy Németország a következő tizenegy hónapon politikai zavarok nélkül tud átvégődni, felvetődik az a kérdés, mi történjék a moratórium lejártával? — A statuskvóhoz való visszatérés nem tartozik a lehetőségek sorába. A revízió (a lap nyilván a jóvátételek és a háborus adósságok revízióját érti) az egyetlen eszköz, amellyel az Európát, sőt az egész világot fenyegető gazdasági katasztrófát el lehet hártani.

Reméli a cikk, hogy a hármassbizottság politikamentes megállapítása előkészíti észre az új lon-

doni konferenciát, — ahol a most megkezdett munkát okvetlenül be kell majd fejezni.

Néhány angol lap megemlíti — hogy a revízióra vonatkozóan — Snowden angol pénzügyminiszter kérdést intézett Stimson amerikai külügyminiszterhez.

— Erről beszélni sem lehet! — válaszolta Stimson.

Az Angol Bank három és fél százalékra emelte fel a kamatját.

London, jul. 22. Az Angol Bank a kamatját ma 2.5 százalékról 3.5 százalékra emelte fel. Ez az első kamatláb emelés 1929 szeptember 26-ika óta. — A 2.5 százalékos rendkívül alacsony a kamatláb — két hónapig volt érvényben. — A változást a nemzetközi gazdasági helyzettel okolják meg.

Más gyártmányokkal méltóztasson összehasonlítani

Benyáts Emil

fürdő dresz és harisnya gyártmánya.

Hogy e helybeli készítmény!

Arban, minőségben

minden más gyártmányokat felülmul.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Nagy botrányt és viharokat idéztek fel Eckhardt és a szociálisták a Ház ülésén

Megújuló viharok, tömeges rendreutasítások

Budapest, július 23. A képviselőház csütörtöki ülését pontban tíz órakor nyitotta meg Almásy László elnök. Bejelentette, hogy Mezőssy Gyula, mezőkövesdi lakos összeférhetlenségi bejelentést tett Zsóry Lajos, a mezőkövesdi kerület képviselője ellen, majd közölte, hogy Peyer Károly a gazdasági és pénzügyi helyzet, Sauerborn Károly pedig a buzaértékesítési probléma ügyében sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt.

Az interpellációk elmondására a legközelebbi ülés napirendjének megállapítása után kerül a sor.

Bejelentette Almásy elnök, miszerint Hegedüs Kálmán napirend előtti felszólalásra kapott engedélyt.

Egy darab cement, mint az építkezési katasztrófa bünjele a Ház asztalán.

Hegedüs azzal kezdte beszédét, hogy a kormányzónak az országgyűlést megnyitó szövegéből a munkások megbecsülésének, a munkások iránt érzett szeretetének uralkodó igéje esendült ki. Ez a megbecsülés, ez a szeretet vezeti őt is mai felszólalásában, amidőn a képviselőház megalakulását követő legelső percekben megemlékezik a Szent László uti munkáskatasztrófáról, hogy rámutasson azokra a kötelességekre, amelyekre ennek az összeomlásnak a zaja kell, hogy felrzza mindnyájunk lelkét.

Egy darab cementet tett le a Ház asztalára, mondván, hogy az összeomlott ház romjai alá temetett halott és sebesült munkások vére égbekiált a kapitalizmus fattyuhajtásai, kínzóerei és visszaélései ellen, akik a nyereségvágyat hajszolva, könnyelműen kockára teszik a munkások életét és egészségét, de egyuttal veszélyeztetik a polgári lakosságnak azt a részét is, amely menedéket talál ezekben az omladozófélen levő kártyavárakban.

A szakértői szemlék eredménye súlyos vádakat tartalmaz az építő személye és működése ellen, aki a dühöngő, az állványokat összedöntő szélviharral védekezik.

Nem áll módomban igazságot tenni a vitában — folytatta Hegedüs Kálmán, — de azt tudom, hogy ezt a cement darabot az újaimmal szétördelem és nem kell ahhoz szakértelem, hogy lássam, hogy milyen cementdarabokból és belefűzött gyenge kis vasdarabokból volt összetákolva a négyemeletes háznak mind a négy mennyezete. Ezeket a mennyezetekeken táncolják azután a mai idők fekete farsangjának haláltáncát a jazz-muzsikának hangjai mellett azok a szerencsétlen lakók, akik.

nek lábai alatt az összeroskadás és összeomlás mindenfajta aknája el van helyezve.

A vizsgálat fogja eldönteni, ki a bűnös, de már most felhívom a t. Ház figyelmét arra, hogy hétfőn történt meg az engedélykérés a ház építésére és már csütörtökön összeomlott a felépült ház.

Nagy felháborodással fogadta ezeket az adatokat az egész Ház; Hegedüs Kálmán pedig elmondta, hogy Budapesten és egész Magyarországon csak egyetlen építészeti iparfelügyelő működik, aki minden erőfeszítése mellett sem ellenőrizheti az összes építkezéseket. — Ezért megismétli azt a régebbi javaslatát, hogy a munkásvédelmi és szociálpolitikai feladatokhoz megfelelő számú és méltó színvonalú szakembereket alkalmazzon a kereskedelmi miniszter, akik azután hatályosan ellenőrizzék az összes építkezéseket. Megmondja azt is, hogy honnan vegye a kereskedelmi miniszter ezeknek az ellenőrző építésznek és szakmunkásoknak a költségeire a fedezetet.

— Terjesszen be a kormány — mondotta, — egy egyszakaszos törvényjavaslatot, amely tiltsa el az összes közpénztárakat attól, hogy különböző címeken fizessenek ki fizetéseket és javadalmakat egy és ugyanazon egyéneknek.

Általános, élénk helyeslés kísérte ezeket a szavakat is.

Senkinek se legyen nagyobb fizetése az országban a miniszterelnök fizetésénél.

— Terjesszen be a kormány törvényjavaslatot és abban rendelje el, hogy Csonkamagyarországon a miniszterelnök fizetésénél senkinek nagyobb fizetése, se magán, se közalkalmazottnak, sem közüzemnél, sehol ne legyen.

Kabók Lajos közbekiáltotta itt: A képviselőknek sem!

Farkasfalvy Farkas Géza: Nincs véleménykülönbség közöttünk, Esztergályos János: Kezdje meg Biró Pál!

Farkasfalvy Farkas Géza: Az álláshalmazásokat meg kell fogni! Elnök: A képviselő urak egy véleményen vannak, hallgassák meg nyugodtan a szónokot.

Hegedüs Kálmán ezután így folytatta rendkívül nagy érdeklődéssel kísért beszédét:

— Ha a miniszterelnök immár több, mint tíz éve ennek az országban a szolgálatában a lelkét kiadja, akkor a magyar társadalom joggal elvárhatja mindenkitől azt, hogy kiadja a lelkét, de ne adja el a lelkét olyan dus javadalmazású állásokért, amelyek betöltésénél a munka értéke nem áll arányban a munka árával és nincs meg a kellő egyensúly a teljesítés eredménye s a teljesítés jutalmazása között.

Farkasfalvy Farkas Géza: Az összeférhetlenségi törvény revíziója kell!

Hegedüs Kálmán: Az álláshalmazások fnyes csapata után ott kullog az álláskereső árnyékhaderege, amelyet a világháború és Trianon produkált. E szerencsétlen egzisztenciák sorsa fojtóvá teszi a léggömböt a társadalom minden rétege számára. A hetedik halott, Szabó István teteménél megfogadtam, hogy nem lesz nyugtom addig, amíg olyan világ nem lesz eb-

ben az országban, amikor nemcsak kulturális főlény, de erkölcsi főlény tekintetében is büszkén tekinthetünk a világ minden nemzétére, mert másképpen nincs feltá-

Egy havi képviselői fizetés a szerencsétlenül járt munkások családjának.

Az egész Ház élénk éljenzéssel és tapsal kísért Hegedüs Kálmán fejtegetését, amelyeknek végén a felszólaló kérte, hogy az ő július havi képviselői fizetését az elnök a szerencsétlenül járt munkások hátramaradottai részére utalja ki. A kormányt pedig arra kérte, hogy az általa ajánlott intézkedéseket szivlelje meg és hajtsa végre.

Beszéde befejezése után Hegedüs Kálmán hosszasan megéljenezte a Ház és a képviselők sorra üdvözlötték.

A jegyzők és a bizottságok megválasztása.

A napirend előtti felszólalás után Almásy László elnök elrendelte a névszerinti szavazást a Ház négy jegyzőjének megválasztására.

Szűnő után fél 12 órakor nyitotta meg újra az ülést Almásy László elnök, aki most bemutatta Bethlen István gróf debreceni megbízó-levelét.

Ezután áttértek a jegyzőválasztás megejtésére, majd a választás eredményeként kihirdette az elnök, hogy — Grieger Miklóst 148, Herzeg Bélát 146, Pakots Józsefet 127 és Takács Gézát 123 szavazattal a képviselőház jegyzőjévé választották.

Ezután a képviselőház bizottságait választották meg:

Eckhardt Tibor felszólalása.

Czettler Jenő elnök ezután napirendi indítványt tesz és azt javasolja, hogy a képviselőház pén-

Bethlen miniszterelnök visszautasítja Eckhardt Tibor vádjait

Bethlen gróf miniszterelnök, — aki Eckhardt Tibor beszéde alatt szorgalmasan jegyzett, most feláll és így jelentkezik az elnöknel, hogy fel akar szólalni. A zaj egyszerre lecsillapodik és a miniszterelnök a legnagyobb csendben kezdi meg beszédét. — Mindenekelőtt kéri az elnök napirendi indítványának elfogadását.

— Én magam is úgy ézem, hogy azok a szükségrendeletek, — folytatja — amelyek kiadattak, törvényes rendezést kívánnak. Magam is szükségét érzem annak, hogy a gazdasági helyzetet meg kell vitatni itt a Házban. Be kell azonban jelentenem, hogy a kormány holnap törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé, amelyben a szükséges rendeletek törvényesítését fogja kérni és felhatalmazást arra, hogy a további szükséges intézkedéseket megtehesse. (Nagy mozgás az egész Házban.) Ennek a törvényjavaslatnak a megvitatása alkalmat ad ugy a képviselő urnak, mint az egész Háznak arra, hogy hozzászóljanak és megvitassák az egész kérdéskomplexumot. Ezek alapján kéri az elnök na-

teken délelőtt 11 órakor tartsa meg legközelebbi ülését és annak napirendjére — további teendők iránt intézkedések tüzessenek ki.

Eckhardt Tibor az elnöki indítvánnyal szemben a következőket javasolja:

— Foglalkozzék a Ház a kormány által kibocsátott szükségrendeletek törvényesítésével. A háboru alatti szükségrendeletekre való felhatalmazás már nincs életben.

Nem óhajtom érdemben bírálni ezeket a szükségrendeleteket, tisztán formai kérdésben kívánok velük foglalkozni. Ilyen természetű rendeltetésekhöz az országgyűlés hozzájárulása kell. Mint pénzügyi, mint gazdasági kihatásaiban, nagyon károsak lehetnek ezek a rendeletek, ha a törvényhozás ezeket utólag nem legalizálja. A magyar bíróság csak törvényes jogszabály alapján ítélkezhetik azokban a kihágási ügyekben, amelyek ezeknek a szükségrendeleteknek következtében lépnek fel. A Háznak tehát halaszthatatlan teendője lesz e szükségrendeletet mielőbb törvényesíteni. Van azonban a Háznak még egy lényegesebb feladata: — foglalkozni kell érdemben a mostani gazdasági helyzettel, a földárak esésével és a kenyérdrágasággal.

Majd Eckhardt a választásokról beszél és az állítólagos erőszakosságokat teszi szóvá. Az egységspárt élénk ellentmondása és tiltakozása mellett. Nagy felháborodást vált ki, amikor a következő kijelentésre ragadtatja magát:

— Nem szabad túrni, hogy a Szent István birodalmából piszkos Balkánt csináljanak.

A szélsőbaloldali ellenzék zajosán tapsol a volt fajvédő politikuskon erre a kijelentésre, — míg a jobboldalon nagy felháborodás támad.

Eckhardt végül az elnök ur napirendi indítványával szemben — azt javasolja, hogy a Ház a legközelebbi ülés napirendjére tűzze ki: — 1. a kormány által kiadott pénzügyi szükségrendeletek megvitatását; 2. a hatóságok által elkövetett törvénytelenések tárgyalását; 3. az önhibájukon kívül fizetésektől mentesített egzisztenciák megsegítésének kérdését.

napirendi indítványának az elfogadását, majd így folytatja:

— Tiltakozásomat kell bejelentennem a felszólaló képviselő ur két kijelentésével szemben. — Az egyik az, hogy piszkos Balkánnak minősítette ezt az országot.

Óriási zaj tör ki erre a szociálisták padsoraiban. A jobboldalon hangosan kiáltoznak a szociálisták felé. Gaál Gaszton erősen gesztikulálva kiabál, de nem lehet hallani, hogy mit.

Elnök szüntelenül rázza a csengőt, csak percek múlva csillapodik le a zaj annyira, hogy a miniszterelnök ismét folytathatja szavait:

— Kijelenthetem, hogy az összes hatóságoknak a kormány részéről az az utasítás adatott ki, elsősorban az én részemről, hogy semmiféle törvényteleneséget ne engedjenek meg.

Gaál Gaszton ismét erősen gesztikulálva kiált a jobboldal felé. Reisinger Ferenc: Fűtyülnek az ön rejeletére!

Bethlen István mozdulatlanul áll helyén a nagy zajban. Csak ennyi lehet hallani:

— **En nem kiabálok, várhatok.**
Bethlen István gróf miniszterelnök: Nincs idő arra, hogy választási kérdésekkel foglalkozunk. *En csak azt ismételve meg, hogy nem felel meg a valószínűségnek...*

Eckhard Tibor: Be fogom bizonyítani!
Ismét óriási zaj tör ki a halaldalon.

Jánossy Gábor: Ez a magyar összefogás?

Bethlen István gróf: Tiltakozom az ellen, hogy akár a múltban, akár a jelenben agrárellenes magatartást tanúsított volna a kormány. Száz és ezer bizonyítékot tudok felhozni e könnyelmű kijelentéssel szemben. Ez a párt az, amely éppen a gazdaságsadalom érdekében a legtöbbet tette.

Ismét kéri az elnök napirendi indítványának elfogadását.
Az egységspárt megjelenzi és megtapsolja a miniszterelnököt.

SZOCIALISTA ROHAM, EGÉSZ SEREG RENDREUTASÍTÁS.

Szeder Ferenc szociáldemokrata, szintén a napirendhez kér szót, de a választásokról beszél. Megismétlődő vihart idéz elő, merész vádjaival. — Szeder beszéde közben egy plakátot szed elő a zsebéből, kibontja s a jobb oldali felét mutatja. A plakát szövege a következő: „Nem lesz többé szegényember Békéscsabán, ha Bud János zászlóját diadalra viszik”.

Bud János kereskedelmi miniszter: Nem én csináltam. A szótöbbség döntött. (Nagy zaj).

Gaal Gasztonék a szociáldemokraták mellett

Farkas Gyula állt fel ekkor a jobb oldalon. A szociáldemokraták gúnyos nevetéssel fogadják.

— Remélem meghallgatnak — kezdi Farkas Gyula.

— Azért szólalok fel, hogy az elnök úr napirendi javaslatát fogadjam el.

Gaal Gaszton Farkas Gyula felé: Hová tették a választási szabadságot?

Farkas Gyula: Eckhardt Tibor két kérdést akar idehozni: A vagyonváltási földek árának szabályozását és a terményárak szabályozását. A két részlet problémát nem lehet kiszakítani a komplexumból, ezért nem lehet külön tárgyalni. De egyenesen kérosnak tartanám, ha a választási kérdéseket napirendre tűznék.

Gúnyos felkiáltások a szociálistáknál: Azt hisszük!

Farkas Gyula: Ugy a kormánypárt, mint az ellenzék részéről történtek olyan visszaélések, amelyek a törvény könyvébe ütköznek. Éppenséggel nincs jogunk egymás szemére hányni ezeket.

Farkas Gyula: Nemcsak a hatóságok követték el büntetendő cselekményeket, hanem szép csokrot mutatnának fenyegetésekről „egyházi kegy szerek mutogatásáról...” (Nagy zaj).

Felkiáltások a szociálistáknál: Na ez nekünk nem szól!

Farkas Gyula: Csodálom, hogy éppen az a képviselőtársam teszi szövegeket a visszaéléseket, aki nálam tisztábban látja a belső kérdések külpolitikai vonatkozásait.

Farkas Gyula: Mert lehet, hogy kárt tesznek momentán a kormánynak, de távolban csak az országnak okoznak kárt. És kijelentem, hogy ezzel a napirendi indítvánnyal a nemzeti alapon álló független klgazdapárt rögtön csatlakozott a legszélsőbb nemzetellen szocialista párthoz. — (Nagy zaj).

Kun Béla: Ez a beállítás kortes trükk.

Az elnök: Figyelmeztetni akarom a képviselőtársakat: (Hosszantartó zaj)

Farkas István: Figyelmeztesse a szónokot. (Zaj, a szociálisták a padot verik).

Farkas István: A román parlamentben nem ilhetne ilyen piszkos mandátummal.

Farkas István az elnök rendreutasítja. A szociálisták állandóan zajonganak. Olyan nagy a zaj, hogy egy szót sem lehet megérteni, csak azt, hogy az elnök rendreutasítja Farkas Istvánt, azután Kabók Lajost, majd Reisinger Ferencet is.

Amikor az elnöki csengő küssé le tudja csillapítani a lármát. Almácssy elnök a következőket enunciólja:

— **Ha a képviselő urak nem lesznek csendesebben, kénytelen leszek erősebb rendszabályokat életbe léptetni.**

Peyer Károly: Már megalakult a mentelmi bizottság. Most már lehet. (Zaj).

Szeder Ferenc: A legaljasabb és legféktelenebb demagógiát üzték. — (Óriási zaj).

Almácssy László elnök: Ha a képviselő úr ilyen kifejezéseket fog használni, akkor megvonom a képviselő úrtól a szót.

Reisinger Ferenc: Etetés, itatás, gyalázatoságok!

Elnök Reisingert rendreutasítja.

Szeder Ferenc: Nem volt elég nyílt szavazás. Igenis idehozuk mindazokat a kérdéseket és megkérdézzük Bud miniszter urat, amikor most tíz fillérrel emelték Békéscsabán a kenyér árát, amikor a Hajdúságban marharépat esznek hónapok óta...

Farkas Gyula egységspárti: Jó volt a gerstli. (Óriási zaj a szociáldemokratáknál).

Szeder Ferenc: Eckhardt indítványát fogadja el.

Egy hang a szociálistáknál: Elég-tételt kívánunk! Egy pártot sértettek meg!

Az elnök nem jut szóhoz a nagy zür zavarban, majdnem minden képviselő egyszerre beszél, úgyhogy egyetlen szót sem lehet megérteni.

Az elnök teljesen tehetetlen az óriási zajjal szemben. A szociálisták a padokban szünet nélkül lármáznak és a padot csapkodják a képviselők, miközben Szilágyi Lajos, Eckhardt Tibor és Gaal Gaszton hangosan kiáltoznak egymásnak:

Farkas áll némán a helyén, nem tudja beszédét folytatni.

Almácssy elnök hosszas csengetéssel helyreállítja a rendet és kijelenti, hogy az elnök számára ilyen körülmények között lehetetlenség munkáját elvégezni. Nem akar a Ház első érdemleges ülése olyan intézkedéseket tenni, amelyek a mentelmi bizottság elé tartoznak. Kéri a képviselőket hogy mardjanak csendben. Eközben kigyullad a zöld lámpa s jelenti, hogy Farkas beszédideje lejárt.

Váry Albert: Végtelenül sajnálom, hogy az ország súlyos helyzetében... (Zaj).

Felkiáltások a szociálistáknál: Alkalmatlan választás!

Váry Albert: Mit gondol rólunk a nép ha ilyen magatartással kezdjük meg tárgyalásainkat. Az elnöki napirendi indítvánnyal szembenálló indítvány indokolatlan. Ha az elnök azt mondta volna, hogy a Ház napolja el magát, érthető lenne az ellenindítvány. De az elnök azt indítványozta, hogy holnap jöjjünk össze és beszéljünk meg a további tanácskozássoknak a módját. Semmi ok sincs arra, hogy ezzel szemben indítványt tegyenek. — Szeder Ferenc további felszólalása pedig teljesen indokolatlan volt.

Ami a választási visszaéléseket illeti, mi is azt valljuk, hogy azokat el kell intézni, de ez az illetékes hatóságok elé tartozik. Külön utakat nem privilegizálhatunk az uraknak. A köztisztviselők hibázhattak a választásoknál, de hibázhattak a képviselő-

jelöltek is. (Bethlen István miniszterelnök helyeseli). A magyar közélet nem bír el semmiféle izgató szót.

A miniszterelnök felvilágosító szavai után az elnök napirendi indítványát fogadják el.

A szavazásnál az egységspárttal és a kereszténypárttal együtt szavaz gróf Apponyi Albert, Strauss István és Szilágyi Lajos is.

A FÉKEVESZTETT ECKHARDT „BANDITÁK ORSZÁGÁRÓL” BESZÉL.

Eckhardt Tibor ezután félreértett szavainak helyreigazítása címén szólalt fel és azt fejtette, hogy a miniszterelnök tiltakozott ama kijelentése ellen, hogy piszkos Balkánnak minősítette az országot. Ő nem azt mondta, hanem igen is azt mondotta, hogy követelni kell a választási visszaélések megtorlását, mert különben piszkos Balkánná aljasítatik le Szent István országa.

Tessék ebből az országból a rend és tisztaság országát csinálni, ne pedig a banditák országát.

Az utolsó szavaknál az elnök rendre-

A képviselőház jegyzői nem kapnak külön fizetést

Budapest, július 23. A képviselőház jegyzői állásai körül élénk bizonytalanság keletkezett. Gaal Gaszton közölte az egységspárt elnökségével, hogy ha nem kapja meg pártja részére a jegyzői állást, akkor ő a maga részéről nem vesz részt semmiféle megállapodásban és pártjának tagjai összes bizottsági tagságaikról lemondanak.

Erre történt, hogy az egységspárt elnöke, Pesty Pál ma délutánra pártközi konferenciát hívott össze, amelyen a jegyzői állások betöltésével foglalkoztak. A kérdés annyira elmérgesedett, hogy a miniszterelnököt is sürgősen a konferenciára kérték, hogy döntse el a kérdést.

Rassay Károly a pártközi konferencián felállt és kijelentette, le-

»MALER7«

Ha a légiakrobata nyaktörő mutatóványa közben lezuhan, azt nem írja a légiforgalom rovasára. Inkább utazék egy-szer modern

Repülőgéppel

győződjék meg személyesen a tökéletes biztonsági berendezésekről!

Magy. Légiforg. Rt.
Budapest—Nyiregyháza.

utasítja Eckhardtot.
Az ülés további részéről lapunk első oldalán számolunk be.

Beszélgetés Csomor Gyulával, földijéről Szalay Emilről, az óceánrepülők mecénásáról

Az egész európai sajtó napok óta komttálja Endresz és Magyar pilóták világraszóló bravurját, mely a magyar életakaratnak adta újabb impozáns jelét. És a két magyar pilótahős alakja mellett egyre impozánsabb konturokban ragyog fel Szalay Emil relieffe. Szalay Emilé, aki mint kikapros, egyszerű, jobb megélhetést kereső ember ment ki az Uj-világba s évtizedek lázas munkájának lüktető irama sem tudta elsovasztani lelkében a magyar érzést, hanem olyan mitkapó gesztusban robbantotta ki, amiről csak a legőszintébb elismerés hangján emlékezhetünk meg.

Tudomásunkra jutott, hogy Szalay Emil egyik Debrecenben élő földije s legőszintébb tisztelője nem más, mint Csomor Gyula, városi törvényhatósági bizottsági tag, a Meteor-mozgó közismert tulajdonosa.

Csomor Gyula lapunk munkatársának kérdésére az alábbiakban mondotta el véleményét földijének, Szalay Emil bácsinak, nemes áldozatkészségről:

— Rendkívül büszke vagyok arra, hogy Szalay Emil földimnek mondatom és még inkább őszinte lenne örömmöm, ha személyesen módomban lenne üdvözölni őt. Egy izig-vérig magyar embernek gyönyörű gesztusa volt ez a példátlan áldozatkészség. — Szalay bácsi curriculum vitaejét ma már mindenki ismeri. Győrben kezdte

mesterségét, aztán kivándorolt Amerikába. Megfeszített erővel dolgozott és most az Amerikában szerzett vagyon által karolta fel a magyar ügyet. — Olyan példamutató ez, amelyet nagyon sokan megzavilhelhetnek. Az ma már mindenki előtt kétségtelen, hogy e tett által a magyar revíziós ügynek nagy és felbecsülhetetlen jelentőségű szolgálatot tett. Szalay bácsi, akit mint egyszerű magyar embert, a jobb megélhetés utáni vágy üzőtt ki az országból — Amerikából, ahol képességei kibontakoztak, megragadó magyar érzéssel nyújtott segítő kezét hazájának. Ennek a nagylelkű tettek jelentősége miszse kimagaslík napjaink krónikájából, nemcsak az adományozás csodálatosan szép gesztusával, hanem az idegenben töretlen épségben megőrzött faji szolidaritás, hazaszeretet imponáló példájával is. Sok... nagyon sok Szalay Emilre lenne szüksége nemzetünknek s kérem írja meg, hogy mint egykori földije, sok magyar ember nevében, őszinte büszkeséggel és szeretettel üdvözlöm Szalay Emil... aki megmutatta, hogy nemcsak a külföldre vitt magyar pénz szomorú példája kísért körülöttünk, hanem vanna még emberek, akik az idegen országban, keserves magyar verejtékkel megszerzett pénzt is hajlandók magyar célokra, magyar ügy szolgálataiba állítani. (kl).

A minisztertanács letárgyalta a gazdasági hitelélet rendjének és az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló javaslatot

A gazdasági és hitelválság ideje alatt szükségrendeletet bocsájthat ki a kormány. — A szükséghez képest az államháztartás bevételeit rendeletileg emelheti és a kiadásokat csökkentheti a kormány. — Büntetik a vészirterjesztést és kihilást.

Budapest, július 23. A minisztertanács csütörtöki ülésében Bethlen gróf miniszterelnök elnöklésével letárgyalta a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló törvényjavaslatot. A minisztertanács, amelyen részt vett Popovics Sándor, a Nemzeti Bank elnöke is, ezután folyóügyekkel foglalkozott és éjfélkor ért véget.

Budapest, július 23. Illetékes helyen a minisztertanács letárgyalta törvényjavaslatról az MTI munkatársának a következő felvilágosítást nyújtották:

A törvényjavaslat, amelyet a kormány a Ház holnapi ülésén szándékozik benyújtani, négy részből áll. Az első rész azokat a rendelkezéseket öleli fel, amelyek jóváhagyják a kormánynak a gazdasági és hitelélet rendjének megővése érdekében kiadott eddigi rendeleteit és intézkedéseit és egyúttal felhatalmazást ad a kormánynak arra, hogy a gazdasági és hitelélet rendjének megővése érdekében a gazdasági és hitelválság ideje alatt szükségrendeleteket bocsáthasson ki.

A törvényjavaslat 2. része az államháztartás egyensúlyának megővése érdekében szükséges rendelkezéseket tartalmazza és felhatalmazást ad a kormánynak arra, hogy elsősorban a kiadások csökkentésével, másrészt a bevételek növelésével az államháztartási egyensúlyt biztosítsa. A törvényjavaslat gondoskodik továbbá az országos bizottság szervezéséről, amelynek feladata részint tanácsadó, részint ellenőrző a kormányval szemben azoknak az intézkedéseknek körében, melyeknek megtételére a kormány a törvényjavaslatával felhatalmazást kap.

A törvényjavaslat utolsó része büntetőjogunk régi hiányának a pótlására vonatkozólag tartalmaz rendelkezést. A törvényhozás utólagos jóváhagyására azért van szükség az eddig tett intézkedések szempontjából, mert a kormánynak nem volt törvényes felhatalmazása arra, hogy rendeleti úton tegyen meg a gazdasági életbe és a magánjogokba belevágó olyan rendelkezéseket, amelyeket életbeléptetett. Jól lehet, a kormánynak nem volt országos törvényhozási felhatalmazása arra, hogy a rendelkezéseket megtegye, kétségtelen, hogy ezeknek az intézkedéseknek a megtétele kötelező volt. Ha nem tette volna meg azokat, azért lehetett volna felelősségre vonni, hogy ezeket az ország létérdekét érintő intézkedéseket elmulasztotta. A törvényhozás utólagos jóváhagyása az előzetes felhatalmazás hiányát pótolni fogja, úgy, hogy a törvényhozás hozzájárulása után a kiadott rendeletek törvényessége ellen kétség nem is merülhet fel.

A jövő szempontjából azért kell a kormánynak széleskörű felhatalmazást kérni, mert a gazdasági élet mostani változó viszonyaihoz igazodó rendelkezéseket a fennálló gazdasági és hitelválság ideje alatt nem lehet egyedül a törvényhozásnak fenntartani. — Előfordulhat ugyanis az, hogy egyik napról a másikra kell sürgős intézkedéseket

megtenni, már pedig az országgyűlés törvényt, a fennálló rend szerint csak több hónap leforgása alatt tud alkotni. A kormánynak adandó széleskörű felhatalmazás kellő korlátozása abban van, hogy a törvényjavaslat parlamentti ellenőrző országos bizottság szervezéséről gondoskodik, amelynek a kormány előzetesen bejelenteni tartozik minden, e törvény alapján tett intézkedéseket.

Az országos bizottság a tervbe vett intézkedések felől véleményt nyilváníthat s az országgyűlésnek jelentést, javaslatot tehet. Korlátozza a széleskörű felhatalmazást még az is, hogy a kormány az országgyűlésnek utólagosan haladéktalanul bejelenteni köteles minden, e törvény alapján tett intézkedést. A gazdasági és a hitelélet rendjének megővése érdekében tett és teendő intézkedéseknek nem volna kellő eredményük, ha a kor-

mány nem igyekeznék egyúttal arra, hogy az államháztartásnak az egyensúlyát biztosítsa. Ezért a törvényjavaslat a folyó költségvetési évre felhatalmazást ad a kormánynak arra, hogy természetesen, a szükségnek megfelelő mértékben a magángazdaság teherbíró képességéhez igazodjék, a bevételeket emelje, a kiadásokat pedig csökkentse.

Büntetőjogunknak régen tapasztalt hiánya az, hogy a vészir kihilását és terjesztését nem üldözik kellő hatályossággal. A büntetőjognak e hiányossága már többször éreztette káros hatását. — A most fennálló gazdasági és hitelügyi, általános nemzetközi válság különösen alkalmas talajul szolgálhat ilyen hírek kihilására és terjesztésére és ezért igen kívánatos, hogy jogszabályainknak ez a fogyatéksége ezzel az alkalommal megszüntetessék.

A nagy londoni légi hadgyakorlat

Elméletileg megsemmisítették a gyárakat, raktárakat, középületeket et...

London, július 23. Csütörtökön ért véget a London felett végzett légi hadgyakorlatok, amelyek egy hétig tartottak. A döntőbírák megállapítása szerint a támadók: »Kékország« 84 bombavető repülőgépet, a védők: »Vörösország« pedig 64 vadászgépet vezettek a harcban. Az összes nappali légi támadások közül 24 támadás sikeres volt, husz légitámadást azonban visszavertek.

Az éjjeli támadások közül 69 járt sikerrel, 32 éjjeli légitámadást részben vagy egészben megsemmisítették. A repülőgépekről 54 tonna rendkívül erős hatású robbanóbombát és másfél tonna gyújtóbombát dobtak le, amelyekkel elméletileg megsemmisítették a gyárakat, raktárakat, repülőtereket, kaszárnyákat, dokkokat és kormányépületeket a parlamenttel együtt.

Kifosztották Salamon Béláékat Bukarestben

Salamon Béla és társulatának sikeres romániai vendégszereplése kellemetlen fináléval ért véget. A társulat szerdán este a bukaresti Maria Regina színházban vendégszerepelt. Előadás közben ismeretlen tettes behatolt Salamon Béla öltözőjébe és művész pénztárcájából ellopotott 1800 pengőt: 44 ezer lei és négyezer francia frankot — a társulatnak a

romániai összeresétét.

A tolvaj ezenkívül magával vitte Salamon Béla értékes briliáns gyűrűjét is. A nyomozás megindult, azonban semmi remény sincs arra, hogy a tettes kézrekerüljön. Salamonék a legkritikusabb helyzetbe kerültek: arra sem maradt pénzük, hogy hazautazhassanak Budapestre.

Legujabb sporthírek

A BUDAPESTI USZÓVERSENY.

Budapest, július 23. Több mint ezer főnyi közönség előtt volt délután a Császár-fürdő uszodájában a Magyar Uszósövetség versenye, amelyen a válogatott vízpolócsapat tréningmérkőzésén kívül 4x100 m-es országos ifjúsági gyorsuszó bajnokság és 4x100 m-es gyorsuszó staféta bajnokság versenyt usztak le. A válogatott csapat a B. csapattal (tartálékkal állott fel. A mérkőzés 5:5 arányban eldöntetlenül végződött. A B) csapat minden igyekezzettel azon volt, hogy az A) csapat fölényét egyensúlyozzák, a magyar csapatnak

erősebb ellenfelet az egész világon nem lehet találni, mint a magyar tartalékcsoport. Szép volt a Budapest kerületi 4x100 m-es gyorsuszó staféta bajnokság, ahol az UTE csapata győzött. Az ifjúsági versenyben a tatabányai Angyal István holtversenyben ért a célba. Szépen uszott a szegedi Pleplár, a kaposvári Lengyel.

BÉCSI EREDMÉNYEK.

Bécs, július 23. A megtartott labdarugó mérkőzések eredményei a következők:

Ausztria—Finnország 5:2 (2:1).
Németország—Dánia 8:1, (4:1).
Magyarország—Palesztina 3:1 (1:1).

FOLYÓSITJAK A TANÍTÓK MAGASABB ÁLLAMSEGÉLYÉT.

A nem állami tanító- és óvónők magasabb állami segélyét már folyósítják. Klebelsberg kultuszminiszter leiratott intézett az összes vármegyei közigazgatási bíróságokhoz, amelyben közli, hogy rendezte a nem állami tanító és óvónők magasabb állami segélyi ügyét és utasította az alkalommal a miniszter a pénzügyigazgatóságokat, hogy ezeket az államsegélyeket már folyósítsák.

ÚJ EGYENRUHÁJUK LESZ A TŰZOLTÓKNAK.

Scitovszky belügyminiszter átfraolt intézeit az Országos Tűzoltó Szövetséghez, amelyben azt az óhajt fejezte ki, hogy a tűzoltóisztek egyenruháját az egész országban rendszeresíteni kell. A szövetség az átirat értelmében most úgy intézkedett, hogy a tűzoltóisztek ezután a különböző színű tűzoltóiszti egyenruhák helyett egységes sötétkék egyenruhát viseljenek, az egyenruhán a rangjelzéseket fizetési fokozat szerint a karon tüntetik fel. A régi egyenruhák elvisele után a tűzoltóisztek ezután csak ilyen szabályszerű egyenruhát viselhetnek.

ZAVARGAS A HAMBURGI EGYETEMEN.

Hamburg, jul. 23. (Wolff.) Az egyetemen délben a szocialista diákok röpiratot osztogattak. A nemzeti szocialisták és a szocialisták között verekedés keletkezett, melynek során többen megsebesültek. A sebesültek egyikét kórházba kellett szállítani. A rendőrségnek az egyik rohamosztág vezérét sikerült elfogni.

E HÓ 30-IG ZARVA MARAD A PESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, jul. 23. A tőzsdetanács július 23-án tartott ülésében elrendelte, hogy az értéktőzsde e hó 30-ig, csütörtökig, e napot is beleértve, zárva maradjon.

PÉNTEKEN STARTOL A ZEPPELIN.

Friedrichshafen, jul. 23. A Graf Zeppelin léghajó startját pénteken délelőtt 9 órára tüzték ki és erre az időre kell megjönniük ugy a legénységnek, mint az utasoknak. A léghajó egyelőre Berlinbe megy, Berlinben mintegy 10 órán át fog tartózkodni és szombatra virradóra folytatja útját.

SIKLÓ-HAJÓ KÖZLEKEDÉS LESZ BÉCS ÉS BUDAPEST KÖZÖTT.

Bécs, július 23. A Delphin siklóhajót, amely a Bécs—Budapest közti személyforgalom számára épült, tegnap próbálta ki a műszaki bizottság. A hajó a legközelebbi napokban teszi meg első útját Budapestre. Tervek szerint augusztusban kezdődnek meg a rendszeres siklóhajó forgalom, egy személy, mint az áruforgalomban, a szállítási idő nem sokkal rövidebb, mint ezelőtt volt. Az expressz gőzönek Pasaú és Bécs, valamint Bécs és Budapest közötti, mintegy 300 km-nyi hosszú ut megtételére lefelé menet 12—13 órára, felfelé menet 23 órára van szüksége. Ezzel szemben az új siklóhajóval ezt az utat lefelé 4—5, felfelé 5—5 óra alatt lehet megtenni. A Dunán végzett próbatételek eredményes befejezése után nagyobb siklóhajókat fognak forgalomba állítani. A menetdíjak alacsonyabbak lesznek, mint a úrorsvonalú jegyek.

Edesapja vadászfegyverével agyonlőtte magát egy fiatal leány a Bellegelőn

Bucsulevet nem hagyott hátra és a családja nem is sejtí az öngyilkosság okát.

Megdöbbenő öngyilkosság történt tegnap délelőtt Debrecenben. Egy fiatal leány dobta el magát az életet, anélkül hogy a családja legkevésbé is sejtene, hogy mi adta a fiatal leány kezébe a gyilkos fegyvert.

A Bellegelő 374. sz. tanyán lakik Lakatos Mihály gazdálkodó a családjával együtt. Vele lakott 19 éves Mária nevű leánya is. A fiatal leány rendszeresen végezte a házi munkákat, amelyek reá tartoztak és senki sem sejtette, hogy a fiatal leány végzetes terveket forgat a fejében. Tegnap reggel a család valamennyi tagja elment hazulról és Lakatos Mária egyedül maradt odahaza. Elvégezte a házimunkáját és odatette föni az ebédet is. — Amíg a hozzátartozói oda voltak, elővette az edesapja vadászfegyverét és azzal halántékon lötte magát. A lövés halálos volt, a fiatal leány véres fejjel bu-

kott a szoba padlójára és néhány perc múlva, anélkül hogy valaki segíthetett volna rajta, kiszenvedett.

Délben hazatértek Lakatosék és mitsem sejtve mentek be a nyitott ajtón a lakásba. Annál nagyobb volt a megdöbbenésük, amikor a szobában a padlón fekvő vértócsában, holtan találták meg Lakatos Mária. Élesztgetni próbálták, de már nem lehetett rajta segíteni. — Jelentést tettek a rendőrségre, a honnan egy rendőri bizottság szállított ki a helyszínre, amely intézkedett, hogy a szerencsétlenné vált fiatal leány holttestét beszállítsák a törvényszéki orvostani intézetbe ahol fel fogják boncolni. — A tragikus végű fiatal leány bucsulevet nem hagyott hátra, udvarlója nem volt és így családja nem is sejtí, hogy miért követhette el véres tettét. Az öngyilkosság ügyében a vizsgálat megindult.

Ma kezdődik a kerületi bajnoki tenniszverseny

Az első nap is izgalmas küzdelem lesznek. — DEAC—Szolnok csapatbajnoki verseny.

Ma pénteken délelőtt kezdődik meg a kerületi bajnoki tenniszverseny, amely pénteken délután folytatódik és szombat és vasárnap is tart. A bajnoki tenniszverseny nagyszabású, izgalmas küzdelmet fog hozni, a kerület, Debrecen, Szolnok, Nyíregyháza, Berettyóújfalú stb. legerősebb gárdája indul és minden számban heves, elkeseredett harc lesz az elsőségért. A legjobb hölgy és férfijátékosok szívesen szívesen játszanak gyönyörködhet három napon át a közönség és a verseny folyamán a tenniszjáték minden szépsége érvényre fog jutni.

Pénteken különben a verseny keretében bonyolítják le a DEAC Szolnoki Tisza Evezős Klub közt a tenniszcsapatbajnoki döntőt,

amely az elsőség kérdését dönti el. A két klub legerősebb felállásban játszik.

A verseny minden nap délelőtt és délután folyik, egyszerre több pályán. A rendezőség kényelmes ülőhelyekről is gondoskodott. Jegyek ára 150 fillér, a három napra szóló jegy ára 3 pengő.

A versenysorsolását csütörtök este ejtették meg. A sorsolás szélsőre folytán már az első nap igen erős párok kerülnek össze egymással és így a verseny első napján is erős, élvezetesebb küzdelem lesznek. A verseny délelőtt 10 órától és délután 3 órától folyik mindennap. A mérkőzés színe helye a DEAC egyetemi sporttelep tenniszpályái.

Ismét megindultak a tárgyalások a földművelésügyi miniszteriummal a törzsménes átvétele iránt

A városi törzsménes fenntartása nagy áldozatot kíván Debrecen városától s a város ráfizet a törzsménesre. Eppen ezért már a múlt évben megindultak a tárgyalások a földművelésügyi miniszteriummal, hogy a ménest vegye át az állam. A tárgyalások most újabb fejezetekhez érkeztek. Ugyanis Rapaport József alezredes, aki a földművelésügyi miniszteriumban teljesít szolgálatot, eljuttatta a városnak azokat a feltevételeket, amelyek alapján a földművelésügyi miniszterium illetékes államtitkára jónak látná a ménes állami kezelésbe való vételét.

A feltételek nagyjából a következők: Az állam 30.000 pengőért átveszi a 17 fedező mént, évenként átveszi a ménesikókat, még pedig olyanformán, hogy az egy és két

éves ménesikókat megvizsgálják s amelyekről úgy látják, hogy nem lesznek alkalmasak állami fedező szolgálatra, eladják, a megmaradtak 80 százalékát pedig átveszi az állam. A jövő évtől kezdve a fedező állomásokat az állam állítja fel, ha pedig újabb állomás szükséges, bizottság fogja megállapítani, hogy hová kell az új állomás. Nyolcvan kanca fedezetését azonban állomásenként biztosítani kell. A bizottság fogja megállapítani a díjakat. A város átadja az Egreskertnek azt a részét, amely a Sportrepülő Egyesület részére nem szükséges, díjtalanul, azonban a világitást az államnak kell fizetni. A bérmeneket ingyen kapja a város, de négy hónapig, a fedezetés tartama alatt, a városnak kell a bérmenek élelmezéséről gondos-

kodni. Egy mént a város saját kancái részére visszatartat, a városi ötfogat fenntartása érdekében. A szerződés bármikor felmondható, ha a város kívánja, de egy évvel előbb kell felmondani. Ezt a szerződéstervezetet a mezőgazdasági bizottság már átvizsgálta és megfelelőnek is találta, azonban a tervezetet fel kell még küldeni a miniszteriumba és ha csak onnan visszajön, kerül majd

a többi bizottságok elé.

Dr Veress Géza gazdasági tanácsnok a jövő évi bérmenek kiválasztása végett Mezőhegyesen volt Jóna Istvánnal és Balogh Istvánnal, ahol a két évesek közül ki is jelöltek két megfelelő lovat, de már a három évesek között nem akad megfelelő, míg a törzsménesek közül nem adnak át egyet sem. A törzsménes ügye ilyenformán rövidesen állami tulajdonba megy át.

Ismét elmezavar tört ki egy elfogott betörőn

Megirtuk, hogy a debreceni rendőrség két detektívje elfogta a zsidó vásárbán Óbis Gyula rovottmultu egyént, aki a sátoraljajhelyi elmebetegintézetből szökött meg. — Kihallgatása alkalmával Óbis bevallotta, hogy a nagyerdei tejvó-

ból több székelt ellopott, de más büncselekményt nem akart beismereni. Kihallgatása közben ismét kitört rajta az elmezavar, mire felbeszakították kihallgatását s vissza fogják szállítani az elmebetegintézetbe.

A szemetes kocsis megtöltött revolvert talált a szemétnben

Keresztül lötte vele a hüvelykujját.

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap délután a szemétkerakodó telepen. Mihály János 26 éves köztisztviselői vállalati kocsis szekerével a szemétkerakodótelepen a délután folyamán több ízben megfordult a városban kocsijával. Az utolsó fordulónál Mihály János a szemétnben kerésgéni kezdett. A szemétnet egy vasbotal durkálta fel. Egy szerre csak a hotal egy pisztolyt piszkált ki a szemétnből. A pisztolyt mikor meglátta, felvette és

odaszólt a mellette álló kocsisnak: — Nézzed már komám, mit találtam.

A következő pillanatban meghuzta a pisztoly ravaszát. A revolver hatalmas dörréssel elsült és Mihály János kezének hüvelykujját keresztüllötte. A kocsis ezután a mentőállomásra sietett, ahol első segélyben részesítették, majd pedig Nagyvárad uca 13. szám alatt levő lakására ment.

oooOooo

Anarchisták rohama a csendőrség ellen Spanyolországban

Sevilla, július 23. Tegnap délután egyes negyedekben az anarchisták puskalövéseket váltottak a csendőrökkel; több ember megsebesült, mintegy tíz sebesültnek súlyos az állapota.

Estefelé az anarchisták rohamra indultak a csendőrség kaszárnyája ellen, a rohamozók élén asz szonyok haladtak.

A csendőrök fegyverüket használták. Négy ember súlyosan megsebesült. Csendőrgolyó ért többek közt egy asszonyt, aki egy ház ablakából lövöldözött.

A letartóztatott emberek száma meghaladja az ötszázat. A börtönök nem elegendők ennyi fogoly befogadására, ezért az őrizetbe vett zendülők egy részét a városháza pincéjébe helyezték el.

Az anarchisták kísérletet tettek arra, hogy elfogott társaikat kiszabadítsák, de a csendőrök sortűzére meghátráltak.

A kommunisták székházát bezárták és a pártvezetőséget, mely éppen titkos gyűlésen volt együtt, letartóztatták.

A város képe háborus képet mutat.

Az uccai járóelők kötelesek karjukat állandóan feltartani.

Mindenkit megmotoznak; akiknek az igazoló írásai nincsenek rendben, azt nyomban őrizetbe veszik. Ejjélkor kihirdették az ostromállapotot. A hatóságok közölsé tettek, hogy a büntésaknak tekintik azoknak a házaknak tulajdonosait, ahonnan a kommunisták a csendőrökre lönek. Hajnaltalban repülőgépek cirkálnak a város felett hogy szemmel tart-

sák a gyanus negyedeket.

Madrid, július 23. A felkelők megostromolták a kerületi kormányzóság és a telefonközpont épületét is. A villamosokra, amelyeket az általános sztrájkra való tekintettel többnyire katonák vezettek, néha valóságos sortűzűt zúdítottak. A vad ide-oda lövöldözésben igen sok békés polgár is szerencsétlenül járt. Egy fiatal leány éppen be akarta zárni szülei lakásának balkonajtaját, amikor súlyos fejlövés érte. Egy asszony konyhájában foglalatoskodott, mit sem sejtve, amikor a falon keresztül hatolt egy golyó és életveszedelmesen megsebesítette. Egy soffor autójának kormánykereke mellett halt meg. Később a város középpontjában öt gépfegyveres osztag, az egyik külvárosban pedig egész tízezerred vonult fel, hogy helyreállítsa a rendet.

A kormánynak most az okozza a legnagyobb gondot, milyen intézkedéseket tegyen, hogy a forradalmi hullám ne csapjon át Andaluzia határára.

Ebédlőasztal

székek, hintaszék, plüss fotellek, fehér konyhabutorok, asztal-sparhelt eladó. — Hajó-u. 10.

UJABB RÉSZLETEK A SEVILLAI ZAVARGÁSOKRÓL.

Sevilla, július 23. Délután 4 óráig csak elvéve fordultak elő összetűzések. A nap folyamán 10 holttestet szállítottak be kórházba. A sztrájkolók megtámadták egy szekert, amelyen a csendőrség több foglyot kísért a fogházba. A támadókat heves puskatűzzel visszaverték a halálra sebeztek a sevillai anarchist szervezet elnökét és a kommunisták egyik vezérét.

MAGYAR CSERKÉSZEK BULGÁRIÁBAN ÉS ROMÁNIABAN.

Bukarest, július 23. A Magyar Cserkészszövetség 40 kiküldöttje Bukarest megtekintése után, ahová Bulgáriából érkeztek, ma Brasóba utazott, onnan Kolozsvárra mennek. A magyar cserkészek Bukarestben a román Cserkészszövetség vendégei voltak, akik szívélyes fogadtatásban részesítették. A cserkészek szombat este feltízor érkeznek vissza Budapestre.

A MOTORVERSENY SEBESÜLTJEINEK ÁLLAPOTA.

Budapest, július 23. A szerda esti motorvezetési verseny sebesültjeinek állapota nem olyan súlyos, mint az első hírekből kiolvasható volt. Nagy Károlynak az állapota látszik a leg-súlyosabbnak, akinek kulcs-csont-törése és fején erős zúzódás van. — Szekeresnek zúzódása van, törése nincs. A többiek állapota sem életveszélyes.

1500 MUNKÁST ELBOCSÁJTOTTAK SKODA-MŰVEKBŐL.

Prága, jul. 23. A Skoda-művek egész munkássága egy óráig strájkba lépett, tiltakozásul a gyárnak ama intézkedése ellen, hogy 1500 munkást legutóbb elbocsájtott.

A FELVIDÉKI FAKERESKEDŐK VÁLSÁGBA JUTOTTAK.

Prága, jul. 23. A Csehszlovákia Magyarországgal való szerződés nélküli állapot súlyos következményeiről ír. A Felvidéken és az Erdős Kárpátokban felhalmozódik a fa, ezért a fakereskedő cégek válsága egymást követik.

KÉT HALALOS ÍTÉLET HANGZOTT EL A BELGRÁDI TÖRVÉNYSZÉKEN

Belgrád, július 23. A belgrádi törvényszék meghozta ítéletét a Nova Gradiste-i polgármester gyilkosai ügyében. A két főváltottat köztársasági halálra, hét többi vádlottat 15 évtől 6 hónapig terjedő különböző büntetésekre ítélték, három vádlottat felmentettek.

PRÓNAY ALLAMTITKÁR KITÜNTETÉSE

Budapest, jul. 23. A Kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Prónay György Lőrő államtitkár kiváló és eredményes működése elismerésül a II. fizetési osztályjelleget adományozta.

X Ön is járjon el a csónakázó tóra, dresszben is evezhet, nagyszerű csónakok, s kitűnő vendégl. várja ott. Zene, hangulat. Öt perc a nagy-állomástól. Ön is járjon el.

Kinek a találmánya mentette meg a hullámokból egy angol tengeralattjáró legénységét?

Vitéz Lengyel Andor mezőcsáti rendőrbiztos a saját találmányára ismert az elsüllyedt naszád legénységét megmentő készülékben. — Érdekes bonnyadalom egy találmány körül.

A véletlenek szeszélyes találkozása a furcsa játékot vitéz Lengyel Andor mezőcsáti tüzoltóparancsnokkal és rendőrbiztossal, aki előszeretettel foglalkozik újításokkal és módosításokkal, sőt egy-két magyar szabadalma is van már. Ujsággözeleményekben jött nyomára annak, hogy Dawis Róbert londoni gyáros feltalált egy elmés mentőkészüléket, amelyet állítása és hiteles írásbeli dokumentumai szerint ő már négy évvel ezelőtt feltalált. Az eset története egyébként a következő:

EGY FURCSA UJSÁGHÍR.

A napokban foglalkozott a magyar sajtó az angol tengernagyi hivatal első lordjának azzal a jelentésével, amely a Poseidon buvárhajó elsüllyedéséről és a tenger fenekére került naszád megmentőjeinek hősiességéről szól. A híradások szerint az elsüllyedt naszád hajótestébe bezárt legénység egyrészt Dawis Róbert londoni gyáros mentőkészülékét mentette ki hőrtől a tenger felszínére. Ez a mentőkészülék voltaképpen egy mellényszerű léghőzősákból áll, amelynek egyik kamrájában vegyszerek átszűrők az elhasznált levegőt és légzése újból alkalmasabbá teszik. A készüléket kipróbálták és az említett híradások szerint a kísérleti eredmények annyira kielégítőek, hogy az angol tengernagyi hivatal, hogy az összes tengeralattjáró személyzetét felszerelék vele.

ELKALLÓDOTT LEVÉL A FEHÉR HÁZ-BA.

Ötvasta ezeket a híradásokat vitéz Lengyel Andor, aki az angol tengernagyi hivatal által nagyszerűen bevált mentőkészülékben saját találmányára ismert, amelynek leírását ezelőtt négy évvel, 1927 december 30-án ajánlott levelében megküldte Coolidge-nek, az Egyesült Államok akkori elnökének. Levelére azonban, amely találmánya leírását tartalmazta, hiába várt választ vitéz Lengyel Andor mezőcsáti tüzoltóparancsnok és rendőrbiztos. Az Egyesült Államok elnökehez intézett levele, amelyben mint mondja, találmányát „önzellenül és díjtalanul az emberiség javára felajánlotta”, elkallódott. Másfél évi várakozás után az Edison Patent Company Inc. newyorki cégnek írt levelet vitéz Lengyel Andor, akinek a levelét Coolidge, az Északamerikai Egyesült Államok akkori elnöke, válaszként nélkül hagyta.

„Tekintetes Edison Patent Company Inc. Newyork. Mélyen tisztelt Cím! Véletlenül jutott birtokomba — szól a levél — a mai nap folyamán az Önök által kiadott magyarnyelvű magyar feltalálók című könyvecskéje, melyben fel van sorolva, hogy miket kellene még feltalálni. Tekintettel azon körülményre, hogy jómagam is évek óta foglalkozom újításokkal és módosításokkal, sőt egy-két magyar szabadalmam már van is, éppen ezért tisztelettel kérem, kegyeskedjék megírni, mi az eljárás, hogy jelenleg munka alatt álló újításaimat Önöknél szabadalmaztathassam, illetve értékesíthessem. Van egy Fordson traktorok ekéjére felszerelt vetőgép szabadalmam, az eke öszkor szánt és abban a szélességben vet. Van egy buzacsvázó szerényem, szárazpor csávázó, egy olcsón előállítható hőcsőfogó, egy tüzoltófeeszkendő újításom, melyet bizony benne jól lehet értékesíteni. Mély tisztelettel kérem továbbá tek. Címet,

kegyeskedjék washingtoni irodájuk által kipuhatolni, hogy az általam a Fehér Háza Mr. Valvin Coolidge címre 1927 december 30-án feladott levelém, amelyben egy leendő szabadalmamnak a leírása volt rajzban és frásban közzölve, odaérkezett-e és mi történt a levéllel, illetve miért nem jött rá válasz; a postai feladóvevény másolatát mellékelve megküldöm.

A levélben az 1927 őszén elsüllyedt amerikai tengeralattjáróval kapcsolatban az USA elnökének a következőket ajánlottam: készíttessék minden tengeralattjárón minden katona részére egy-egy darab erős alumínium bordázattal ellátott vízhatlan gumi vagy bőrheverő, illetve ágy, amely állandóan fel van pumpázva levegővel, ezen heverő alsó részén egy oxigénpalackkal ellátott zsák mozgatható kezekkel. Ha a tengeralattjáró a tenger fenekére süllyed, akkor a katonák a heverőket a hátukra veszik, illetve a heverős alsó részén levő zsákba bujnak, magukat belülről szárnyas csavarokkal lég- és vízmentesítik, utána a még tengeralattjáró belsejében levő levegőt is a zsákba szivattyúzzák, majd így elkészülve az oxigénpalackokat az orrukra illesztik, miután a tengeralattjáró oldalán az e célra már előre elkészített csapokon keresztül a hajót lassan vízzel telebocsátjuk, hogy a belső nyomás egyenlő legyen külső nyomással; majd az e célra előkészített veszkijárat csapajtókat, mik minden oldalon kell, hogy legyenek, mert nem tudni, hogy a hajó melyik oldalra dül, felnyitva, a hajó legénysége a tenger fenekétől pár perc alatt a heverők segítségével a tenger felszínére emelkedhetik.

Találmányaim leírását rajzzal együtt küldöttem meg Mr. Coolidge-nek, de mindezt ideig választ nem kaptam, kérem kegyeskedjék utánanézni, mi történt levellemmel. Amennyiben valaki ajánlatomat felhasználta volna, kérem az illetőt kártérítésre felszólítani.

KÖZJEGYZŐI OKIRAT A TALÁLÁNYRÓL.

1929 augusztus 9-én küldte ezt a levelet vitéz Lengyel Andor a newyorki Edison Patent Company szabadalmi cégnek, de a levél felbontatlan állapotban van vitéz Lengyel Andor örökében. Vitéz Lengyel Andor egyébként, aki ötszötendei lakatosinaszkodás alatt magánszorgalomból elvégezte a gimnázium négy osztályát és a későbbi évek során megtanulta a német, román és olasz nyelvet, a háborút végigküzde tiszthelyettesi rangra, arany és nagy-ézüst vitézségi éremre és egyéb kitüntetésekre tett szert, az ujságokban olvasva az angol tengernagyi hivatal főnökének jelentését, 1931 július 16-án megjelent dr. Tápay Károly mezőcsáti kir. közjegyzőhelyettes, mint Scoberd Antal mezőcsáti kir. közjegyzőnek, a debreceni kir. közjegyzői kamara 500—1929. kjk. számú végzésére kirendelt állandó helyettese előtt, dr. Kujnis Gábor közszégi irodaségdtiszt és dr. Tóth Sándor közszégi adóügyi írnök, valamint Kürthy Mihály közszégi törvénybíró társaságában és nyilatkozatának közjegyzői okiratra való foglalását kérte. Ebben a nyilatkozatban vitéz Lengyel Andor elmondja, Coolidge akkori elnökkel és a newyorki Edison Patent Company céggel folytatott levelezésének hiteles történetét és megállapítja, hogy a lapok híradását ol-

vasva az elsüllyedt angol buvárhajó megmentőjeinek küzdelméről, meggyőződött arról, hogy az elsüllyedt angol buvárhajó megmentői az általa feltalált mentőkészülék igénybevételével megmentettek meg. Dr. Kujnis Gábor, dr. Tóth Sándor és Kürthy Mihály mezőcsáti közszégi tisztviselők pedig előadták, hogy vitéz Lengyel Andornak az Egyesült Államok akkori elnökéhez és a newyorki szabadalmi céghez intézett leveleiről tudnak, azokat vitéz Lengyel Andor előttük és részben az ő közreműködésükkel készítette. Látták a levelekhez csatolt rajzokat és tudnak arról, hogy a találmány leírását és a rajzokat vitéz Lengyel Andor megküldötte az Egyesült Államok akkori elnökének és az Edison Patent Company Inc. newyorki cégnek, amelytől a visszajött levél azonos az elküldött levéllel. Imndext hajlandók bármely hatóság előtt megismételni és arra esküt tenni.

NYILATKOZIK A SZERENCSETLEN VÉLETLEN ÁLDÓZAT.

Vitéz Lengyel Andor most természetesen a magyar hatóságok védelmét és a washingtoni magyar követség közbenjárását fogja kérni.

—Nem engedem — ugymond — találmányomat elsikkasztani. Én nem gyanúsított senkit, de megeshetett, hogy a Coolidge elnök címére küldött levelem, amelyhez találmányom leírását és megfelelő utasításokat is csatoltam, valakinek a kezébe kerülhetett. De hogyha a véletlen szeszélyes találkozásáról volna is szó, nekem kötelességem a magam igazát megvédeni, mert nem rólam, hanem magyar ügyről van szó. Ha ugyanis az én levelem nem kallódik el a Fehér Házban és annak alapján gyártják a mentőkészüléket, amelyek megdöbbentően azonosak az én találmányommal, akkor most — magyar sikerről számolna be a világsajtó.

Ezeket mondotta vitéz Lengyel Andor mezőcsáti Lengyel Andor mezőcsáti tüzoltóparancsnok és rendőrbiztos a borsodi megyeházán, ahol a vármegye urainál járt, hogy a mgyerje őket igazának.

JAPAN HADIROKKANTAK 72 ÓRAS ÉHSÉGSZTRÁJKJA MEIJI CSÁSZÁR SIRJÁNÁL.

London, jul. 22. Huszonöt japán hadirokkant hétfőn reggel 72 óras éhségsztrájkot kezdett Meiji császár sirjánál, tiltakozásul a hadirokkantak intézményeinek új szabályozása ellen, amely sok embert megfosztott nyugdíjától. Hatan a kimerültségtől elájultak, a többiek folytatják a sztrájkot és remélik, hogy sikerül a császár figyelmét magukra vonniok.

HÁROM UJABB LETARTÓZTATÁS A LENGYEL KÉMKEDÉSI ÜGYBEN.

Varsóból jelentik: Vilnában Demkowskij őrnagy kémkedési ügyével kapcsolatban három újabb letartóztatás történt. A letartóztatottak közül kettőnek a nevét még iokban tartják, a harmadik egy Sztanisezevki nevű villanyszerelő, aki mérnöknek adta ki magát és a Skarszyskiben levő tölténygyárak közelében levő egyik magángyárban iparkodott alkalmazáshoz jutni.

Csak egy mosolyt

Konok agglégény.

— Goldsmuck, maga igazán meg-nősülhetne, már csak a hitelezők érdekében is...

— Na hallja, ha a hitelezőknek pénzre van szükségük, nősüliennek-ök...

Arc és álarc

Luigi Chiarelli groteszk színjá téka az Alapi Nándor Országos Kamaraszínházában.

Tévedés volna azt hinni, hogy Pirandello nem tudott volna Chiarelli nélkül odanőni, ahová szindarabjai révén felkerült, a modern irodalom Olimpusára. Az a művészi irreálitás, a »forma« és az »élet« két különálló adottsága az ugynevezett »agyvelőirodalom«, a mely ennek a sajátágosan egyéni költőnek a szindarabjait jellemzi, mint elmélet: bizonyára már a »Hat szerep keres egy szerzőt« című színműve előtt is benne élt Pirandellóban. Kétségtelen azonban, hogy a pirandellói elméletnek gyakorlati megvalósulása, azaz irodalmi megvalósulása Chiarellival, a »Teatro del grottesco« megalapítójával.

Chiarelli egyik legérdekesebb és egyben leghíresebb darabjában — az »Arc és álarc« című groteszk színművében szakít a társadalmi színművek elavult világával s valóságilag szétzuzza az egész mai látszat-etikát. — Egyik méltatója így ír erről a korszakalkotó szindarabról: »Chiarelli szerint az élet nem más, mint ellentét az életközvetlen közvetlenség és ama társadalmi álarc között, mely minden arera rámerül, de végül is az ösztön ereje szétszaggatja s a levegőbe fújja«. Mindezt a szerző nem nagyképű morálpredikációkkal, léniázó irodalmi snobizmussal cselekszi, hanem valami egészen új hangon, egészen eredeti stílusban, bizarr és groteszk jelenetek, gesztusok kíséretében mondja el a maga súlyos igazságait, könnyed ötleit.

Luigi Chiarelli szindarabja reform és program s ebben valóban előfutárja volt Pirandellónak, aki a grotesknek, mint szindarabtipusnak újszerű technikáját kétségtelenül tőle tanulta meg. Chiarelli ironiája, dualizmusa nem olyan véresen komoly és szimbólikusan mély, mint a Pirandellóé, viszont sokkal szellemesebb, érdekesebb és izgalmasabb. Az »Arc és álarc« meséje például egyike a legizgalmasabb témáknak, amiket az utolsó években szindarabnak feldolgoztak. A szerző olyan technikai bravúrral operál, mintha ez a darabja már a háború utáni soffőrrodalom gyári terméke lenne. Pedig nem az. Valóságilag zseniális munka, mely még 1916-ban született (vagy talán előbb?)...

A szerzőnél a mű belső formája nem fontos. Szinte tudatosan kerül a sablonos társadalmi színművek strukturáját. Csaknem kép telen helyzeteket teremt a színpadon, ugyanakkor kifordítja alakjainak a lelkét, hogy látva-lássuk: mit éreznek, hogyan gondolkodnak!... Hadüzenet ez a darab a konvencionálnak, a látszat-etikának, a bürokratizmusnak, a modern házasetletnek és mindennek, amin a mai társadalom épült. Két különösen érdekes alakja van Chiarellinek. Az egyik Grazia gróf, aki mikor fel tud szabadulni En-je a konvenciók igája alól, diadalmasan pofozza le önmagáról és az emberekről az álarcot. A másik Manotti bankár, egy csöndes, okos

filozófus, aki azonban elkövette azt a helyrehozhatatlan ostobaságot, hogy harminc évvel fiatalabb feleséget vett el. A többi is mind tipus, karakter, esetleg karikatúra, de groteszk beállítottságukban is élet van bennük.

Egy kétségtelen! Az »Arc és álarc« olyan darab, mely nemcsak irodalmi értékénél, eszméjénél fogva egyik remekműve a modern színműirodalomnak, de emellett bravuros technikája, lélegzetállítóan érdekes meséje és friss szellemessége miatt is kivételes érdeklődésre tarthat számot. Összintén hálásak vagyunk Alapi Nándornak, amiért ezt a darabot velünk is megismertette, még hozzá olyan kitünő fordításban, mint a milyen a Fáy E. Béláé. Ez a kitünő debreceni író, a modern olasz írók egyik legkiválóbb magyar műfordítója ezuttal is tökéletes munkát végzett. A szellemes aforizmákat, súlyos axiómákat pompás eredetiséggel, frissen poénitrozva adta vissza, nyelve választékos volt, de ugyanakkor erőteljes, színes és tömör. A mondatainak megvan a muzsikája s anélkül, hogy »esztergályozást« éreznénk rajta, a legteljesebb nyelvtani precizitással vannak megszerkesztve. Luigi Chiarelli örvendhet, hogy leghíresebb művét ilyen fordításban kapta a magyar közönség.

Az Országos Kamaraszínház — esütörtökön este szép és lelkes közönség előtt mutatta be az »Arc és álarcot«. Az előadást Alapi Nándor rendezte művészi intuícióval, nagyszerű stílusban és tökéletes tempóérzékkel. Az együttes olyan volt, mint valami tökéletes gépezet, melynek minden csavarja jól megolajozva kifogástalanul működött.

A darab középpontjában maga Alapi Nándor állott, aki Grazia gróf szerepében mélyeséges átéléssel, megrázó drámai erővel és a leglisztább művészettel játszott. Vigyázott, hogy a groteszk elemeket különválassza a lelki motívumoktól s ezt a kettősséget olyan mesteri bravúrral rajzolta meg, a melyről csak az elragadtatás hangján lehet szólni. Alapi kivételes tehetsége ebben a szerepben is hiánytalanul érvényesült s a közönség rendkívül meleg ünneplésben részesítette. — Miskey József filozófus bankárja az előadás másik legjobb, legtartalmasabb figurája volt. Természetes, közvetlen, őszintén és megindítóan emberi tudott lenni minden jelenetben és nagyszerűen érezte a könnyes-bús életbölcesség fanyar ízét. — Kézy Antal elegáns, hidegen fölényes, majd kegyetlen kinnal összeroskadó ügyvédje művészi értékű, tökéletes alakítás volt. — Sorr Jenő karakterisztikus vonalakkal megrajzolt paragrafus-embere elsórangu színészi produkció. — A szobrász szerepében Fabinyi István kitünően játszotta meg az önző és szerelemtől megcsömörlött művészt. — Füredi József könnyed, elegáns és léha-

ságában is szimpatikus Piero volt.

A női szereplők közül Szepessy Edith gondosan kidolgozott, lélektől átfűtött, gyönyörű alakítása igazi élményszámba ment. Hiánytalan művészettel adta vissza a fojtott szenvedély fellobbanását, a megtört asszony mélyeséges aláztát s végül a győzedelmeskedő szerelem diadalmas mámorát. Witt Böske eredeti és őszintén átélte a téka, stílusos alakítása megérdemelt sikert aratott. — Verbőczy József kalandkereső, affekta Wandája azt mutatja, hogy ez a tehetséges színész igen jó megfigyelő. — Hajnal Betty most is kedvesen, temperamentumosan és »szalon« kokottériával játszott. A kisebb szerepekben Mihályi Mária és Ihász László a szokott jók voltak.

A gyorsan pergő előadást, — a rendkívül érdekes darabot a közönség nagy tetszéssel fogadta és

minden felvonás után lelkesen tapsolt a szereplőknek.

Benyovszky Pál.

A KAMARA SZÍNHÁZ MŰSORA.

A Kamara Színház pénteken megismétli az »Arc és álarc« remek groteszk színjátéknak nagysikerű előadását. A főszerepekben Alapi Nándor Szepessy Edit, Miskey stb.

Szombaton nagy magyar vígjáték est. Négy remek humorú egyfelvonásos, Zilahy Lajos, Török Rezső, Szenes Béla és Nóti Károlynak.

Nem kell sokat próbálkozni!

„Star“ bőrdíszmüaru készítőhöz kell menni

Debrecen, Hunyadi ucca 2. sz. hol jó anyagból, saját izlése szerint készül a munka.

A „Debreczen“ olvasói és előfizetői minden hétfőn és pénteken délután 20 fillérért fürödhetnek a szoboszlói gyógyfürdőben

A fürdőjegy oda- és visszautazással együtt 1 pengő 60 fillérbe kerül olvasóink részére.

A »Debreczen« szerkesztősége most egy újabb hatalmas és teljesen egyedülálló kedvezménnyel lepi meg olvasóit és előfizetőit. — A hajduszoboszlói híres hévíz gyógyfürdővel

kizárólagos megállapodást kötöttünk,

mely szerint olvasóink és előfizetőink hetenként két hétköznapon hétfőn és pénteken délután 20 fillérért fürödhetnek a gyógystrandon.

A kedvezmény igénybevétele akként történik, hogy a »Debreczen« hasábjain megjelenő szelvény bemutatása ellenében

a Máv. hivatalos Menetjegyirodája személyenként 1 P 60 fillérért kombinált vasúti és fürdőjegyet ad ki.

Miután hétköznapokon Hajduszoboszlóra és vissza a vasúti jegy 1 pengő 40 fillérbe kerülne személyenként egyedül vagy többedmagukkal kiutazó olvasóink részére, így tehát a mi kedvezményünk révén, amelyet hetenként kétszer csoportos utazásnál nyújtunk a hajduszoboszlói hévízfürdő strandjára

mindössze 20 fillérbe kerül a belépőjegy.

Indulás minden hétfőn és pénteken délután a Debrecenből fél 3 órakor induló személyvonattal, visszautazás a Hajduszoboszlóról este 8 óra 28 percek visszainduló személyvonattal.

Az állomáson

az indulás előtt 10 perccel kell megjelenni

és a »Debreczen« kirándulói részére fenntartott kocsikba vagy szakaszkocsiba együttesen beszállni. Külön való utazásnál a kedvezmény érvényét veszti.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy ez a kedvezmény csakis a »Debreczen« szelvényeivel és csakis a Máv. Menetjegyiroda utján vehető igénybe.

A legközelebbi utazás pénteken, július 24-én lesz.

A Menetjegy iroda minden hétfőn és pénteken délután pont fél kettőkor lezárja a jelentkezéseket.

A vasutnál csatlakozni már nem lehet.

SZELVÉNY

a »Debreczen olvasói és előfizetői részére.

Ervényes

A HAJDUSZOBOSZLÓI STRANDFÜRDŐ

1931 július 24-én pénteken való kedvezményes látogatására.

Ezen szelvény alapján olvasóink és előfizetőink a Menetjegyirodában 1 pengő 60 fillérért kapják oda és visszautazásra szóló és fürdőre is jogosító utalványunkat.

SZELVÉNY

a »Debreczen olvasói és előfizetői részére.

Ervényes

A HAJDUSZOBOSZLÓI STRANDFÜRDŐ

1931 július 24-én pénteken való kedvezményes látogatására.

Ezen szelvény alapján olvasóink és előfizetőink a Menetjegyirodában 1 pengő 60 fillérért kapják oda és visszautazásra szóló és fürdőre is jogosító utalványunkat.

Vasárnap t. hó 26-án filmtelvélet lesz Debrecen pompás kiránduló helyén a Guthon

A gúthi erdő vadregényes tájai, melyért joggal mondhatjuk, hogy rövid időn belül Debrecen legfelkapottabb kiránduló helye lett, első perctől kezdve megörökítésre kíváncskozott. Debrecen sz. kir. város erdeivasút üzemvezetősége elhatározta, hogy f. hó 16-án vasárnap filmtelvételeket eszközöltet — egy nemrég megalakult debreceni filmvállalattal, a Tiszántúli Film-és Reklám-irodával. — A felvétel rövid időn belül lejátsszásra kerül egyik debreceni mozgóban, és minden kiránduló (kivétel, aki nem óhajt rajta lenni) a filmen rajta lesz.

Vasárnaponként igen olcsó árban kitűnő ételeket és italokat lehet kapni a Vásáry István menedékházban és nemcsak, hogy a most vasárnapi kirándulók serege megörökítve lesz, de a menedékház közvetlen közelében elterülő nagy és igen szép erdőben biztos a kellemes időtöltés, a homokfürdőben és a zuhanyoknál szinte eredeti fürdő-élet uralkodik.

Közérdekű levelek

VAN A CSAPÓUCCAI EGYHÁZRÉSZNEK HELYETTESLELKESZE.

Nagy meglepetéssel olvastam a legutóbbi presbyteri gyűlésről szóló tudósítást, mely szerint négy presbyter helyettes-lelkészt kér a csapóuccai egyházzsír számára.

Hogy ez a négy megnevezett presbyter testvérem nem tudja azt, hogy van az egyházzsírnek helyettes-lelkésze, a dr. Révész Imre lemondása óta, ezen nem csodálkozom, hiszen soha, sem egy biblia-órán, sem egy evangelizáló estélyen, sem egy hit-mélyítő órán, sem egy tanácsülésen, sem egy sakramentumok kiszolgáltatásán soha nem volt szerencséje senkinek sem láthatni őket a csapóuccai egyházzsírban. Sőt, Uram bocsásd meg! még a templomokban sem ott s akkor, ahol az egyházzsír helyettes-lelkésze majdnem minden vasárnap zsúfolt templomban hirdette az Igét, nagy erővel és bizonyosságtevő hatalommal.

De azon már rendkívül csodálkozom, hogy az egyházzsír nagynevű főjegyzője, akit igen gyakran láthatunk a templomban is, ilyen kifejezést használt volna. „Ez az egyházzsír valóban vezet nélkül van — és hogy — Soós Béla az egyházzsír hivatalos dolgaival nem törődik“. Mert (szerintem) az egyházzsír főjegyzőjének tudnia kell azt, hogy mit vállalt el dr. Soós Béla és mit nem? Hogy nem vállalta a stólaris és adminisztrációs dolgokat! De vállalta a lelki munkát, a belmisszió-munkát és a templomi Igéjhirdetést. És az egyházzsír főjegyzőjének tudnia kell azt, — hogy az a helyettes-lelkész, amit elvállalt, hogyan és mint végezte el? És ha mi, egyházzsír munkások a szívünk „hústáblájára beírva“ érezzük azt, a főjegyző úr is feljegyezhetne volna legalább is az egyházi jegyzőkönyvek papírlapjaira.

Meg kell tehát nyugtatni Önöket, kedves testvéreim, hogy ne féltek addig a csapóuccai egyházzsír, amíg az egyházzsír nagyterme tele van az Isten Igéje után vágyakozó lelkekkel és tele van a munkaterem szolgáltat-kész női lelkek munkáskezeivel s míg egymásterhét hordozó s egymásra mindig segíteni kész jó szívvel imádkozva, adakozva és dolgozva épít-

getik Krisztus látható egyházát. Kérem, fogadják tőlem jószívvel e néhány felvilágosító szót és igyekezzenek megismerni ezután a csapóuccai egyházzsír áldott munkáját és

annak Istentől lelkekben gazdagon megáldott helyetteslelkésztét. Földesné Hajdú Boriska a csapóuccai egyházzsír tanácsosa.

Kedvezményes szelvény olvasóinknak a városi strandra

A városi uszodában a »Debreczen« olvasói és előfizetői a rendes napi áraknál 20 százalékkal, gyermekeik 33 százalékkal olcsóbban fürödhetnek s az idény és havi bérleteknél is ugyanilyen mértékű engedményre tarthatnak igényt.

A »Debreczen« olvasóinak és előfizetőinek a napi jegyeket 60 fillér helyett 50 fillérért, gyermekjegyeket 30 fillér helyett 20 fillérért;

a havi bérletjegyeket felnőttek 10 pengő helyett 8 pengőért, gyermekek 5 pengő helyett 4 pengőért;

az egész szezonra érvényes idényjegyeket felnőttek 25 pengő helyett 14 P-ért, gyermekek 12 P helyett 7 P-ért válthatják meg;

tehát a kedvezmények igénybevételek ideje alatt a »Debreczen« egész előfizetési árát teljes egészében megtakarítják.

Az alábbiakban leközöljük azokat a szelvényeket, amelyeknek bemutatása ellenében ezek a kedvezmények igénybevehetők. — A szelvények közlését sorozatosan naponta folytatjuk.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
idénybérletre
(felnőttek részére)

Ezen szelvény ellenében a 25.— pengő áru idényjegyet 14.— pengőért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
idénybérletre
(gyermekek részére)

Ezen szelvény ellenében a 12.— pengő áru idényjegyet 7.— pengőért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
havi bérletre
(felnőttek részére)

Ezen szelvény ellenében 10.— pengő helyett havibérletét 8.— pengőért válthatja meg, melyek a kiváltás napjától számítva 30 napig érvényesek.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
havi bérletre
(gyermekek részére)

Ezen szelvény ellenében 5.— pengő helyett havibérletét 4.— pengőért válthatja meg, melyek a kiváltás napjától számítva 30 napig érvényesek.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
napi jegyre
(felnőttek részére)

1931 július 24. (Péntek.)

Ezen szelvény ellenében 60 fillér helyett napijegyet 50 fillérért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
napi jegyre
(gyermekek részére)

1931 július 24. (Péntek.)

Ezen szelvény ellenében 30 fillér helyett napijegyet 20 fillérért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

A fenti szelvény beszoállítására ellenében kedvezményes árú idény és havi bérletjegyeket a város gazdasági ügyosztályánál (Városháza I. emelet 28/a) a napijegyeket pedig az uszoda pénztáránál állítják ki, illetve adják ki.

VASBUTOROK

sodrony ágybetétek, matrac párnák stb. a

Debreceni Vasbutorgyár R.-t.

elismeri legjobb minőségű gyártmányai gyári áron beszerezhető

Seszlina Lajos és Tóth Gyula cégeknél

Takarékossági könyvre is.

Leventekirándulók kerékpáron

Lapunk hasábjain hirt adtunk arról a nagy jelentőségű kerékpár-roskirándulásról, amelyet az iparostanonciskola levante egyesület csapata a Bükk hegységen át megtett. Tizenkét napig ültek kerékpáron ezek a nehézségektől, fáradtságtól, éjszakázástól s más nélkülözésektől vissza nem riadó és magyar típusok, akiket egy nagy és szent gondolat vezet: megismerni ezt a csonkaságában is gyönyörű szépségekkel megáldott, kicsi hazát. A csapat vezetője, mikor — sajnos — nem mindenütt tapasztalta a jó indulatot, a kitűzött cél érdekében annál nagyobb ambícióval vezette a levanteket és az ut csak így és csak ezért volt lehetséges. Nem a legjáratott uton haladtak mindig, hanem azon is, ahol igen ritkán közlekednek kerékpárosok. A teljesítmény annál inkább ritkítja párját, mert 20, illetve 19 fő részére, 12 napra, még 350 pengő sem állt rendelkezésre. Ebből egy napra 30 pengő költhető a reggeli, ebéd, vacsora, levelezés, fényképezésre, mi jut hát fejünként napi háromszori étkezésre? Egy pengő 57 fillér. A megejtett táborozás a levanteknak bizonyította, a levante ifjak pedig nekünk mindnyájunknak büszkén hirdetik, hogy nem csak azok járhatják a Bálványt, Csipkésut, Vadász-völgy stb. gyönyörű tájait, akik sok pénzzel rendelkeznek, hanem azok is, akik foglalkozásra nézve iparos tanulók, vagy segédek. Levante a nevík és napi 1.57 pengő a vagyonuk. Fiuk, fogjatok mind kezét; jöjjetek velünk sokkal többet jövőre, legyünk büszkék arra, — hogy képesek vagyunk leküzdeni minden akadályt.

(X. X.)

BUDAPESTI SZÉLHAMOS GARÁZDALKODÁSA OSZTRÁK SZÁLLÓKBAN.

Budapestről jelentik: A klagenfurti rendőrség átiratot intézett a budapesti főkapitánysághoz. Ebben az átiratban a klagenfurti rendőrség közli, hogy ott több szálló feljelentést tett Németh András magyar származású ember ellen, aki önmagát »Rittermeisternek« nevezi. Németh András ellen az utóbbi hónapokban már igen sok feljelentés érkezett több osztrák város rendőrségéhez. A feljelentések szerint Németh jó, osztrák szállóban szállt meg, hetekig élt ott és azután nem fizetett semmit. Mindent azt mondotta, hogy előkelő, magyar összeköttetései vannak, gazdag magyar rokonai és azok majd elintézik az ügyet. Ezután tovább állt, más város, más szállójában ismételte meg ugyanezt a szélhámoságot.

A klagenfurti rendőrség közli azt is, hogy Németh kihallgatása során azt mondotta, hogy Budapesten élő fivére ki fogja fizetni minden tartozását. Az osztrák rendőrség most azt kérdezi, csakugyan igaz-e Németh András valomása és fivére valóban fizet-e. A budapesti rendőrség rögtön érintkezésbe lépett a megnevezett Németh Bélával, aki kijelentette, hogy Németh András csakugyan fivére, azonban semmiféle adósságáért nem áll helyt és nem hajlandó érte egy fillért sem fizetni. A budapesti rendőrség ezt még ma közli a klagenfurti rendőrséggel, amely az eljárást természetesen megindítja Németh András ellen.

A SINGER VARRÓGÉPEK vagyis A LEGJOBBAK!

Debrecen-fürdőváros

ÉLET A STRANDOKON. — OLAJPORTALANÍTÁS A NAGYERDŐN.

Eddig csak Budapestre lehetett elmondani, hogy mindenki strandol, az idei nyár eddigi tapasztalatai után, azonban már Debrecenben is el lehet mondani ugyanezt. Az idején a meleg időjárás különösen hozzájárult ahhoz, hogy a szabadban fürdőzés népszerűbbé és teljesen általánossá váljon és azok is megkedveljék, akik eddig bizonyos mértékig idegenkedtek tőle. A debreceni strandok állandóan zsúfolva vannak és a debreceni közönség tölti meg jóformán a szoboszlói gyógyfürdőt is. Ez a körülmény legjobban igazolja, mennyire áldásos volna, ha a debreceni mélyfürás sikerrel járna, mert akkor megérnénk azt a csodát, hogy valósággá lenne a hihetetlenül hangzó: »Debrecen-fürdőváros«.

Lássuk hogyan is fürdőzik Debrecen népe a tikkasztó meleg nyári napokban? A nagyerdei strand már kora reggel kezd benépesülni. Különösen a férfiak és a sportusok azok, akik sietnek a fürdőzők tömegét megelőzve felüldíteni magukat a medence kristálytiszta vizében. Ezek közül már kilenc óra tájban néhányan vissza is sietnek a hivatalokba és az irodákba. Az igazi invázió tulajdonképpen 9 és fél 10 óra között indul meg. Ekkor jönnek csoportosan a nők. Pontosabban meghatározva, ekkor jönnek a mamák, a kisasszonyok a gyerekekkel. Belőlük azután hōven van, el lehet mondani, hogy ők adják a strand forgalmának az ötven-hatvan százalékát. Ők legtöbbször déli alatt sem mennek haza, hanem a magukkal hozott duzzadó táskákból a strandon fogyasztják el ebédjüket, hogy ne veszítsenek egy pillanatot sem a fürdő hűsítő vizéből és áldásos napfényéből. Általában megfigyelhetjük, az idején erősen megszorodott az ugynevezett »vad-fürdőzők« száma. Vagyis azoké, akik egész napjukat kint töltik a strandon. Nagyon helyesen teszik a fürdőzők, hogy nem töltik idejüket a ki- és bejövétellel és öltözködéssel, hanem egész nap kint tanyázza — olcsó pénzért a nyaralás teljes illúzióját nyerik meg maguknak. Mert hiszen nem telik a legtöbb családnak külföldi, de még hazai fürdőhelyre utazni. A nagyerdei strand méreteivel, vizével, friss, tiszta levegőjével szinte pótolni tudja a nyaralást, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy jobb fürdőhelyeken napi átlagos 10 pengőbe kerül az élet az utiköltséget nem is számítva. A mai gondolkodó, anyagias embernek pedig öröm és gyógyszer az, ha naponként ragyogó arccal elmondhatja: »Na, ma is megspóroltam 9 pengő 20 fillért!« Mert hármennyire tulszának látszik, körülbelül ennyivel kerül kevesebbe az itthoni fürdőzés az utazásosnál. Itthon nincsen gyógydíj, nincsen szálloda, nincsenek méregdrága piaci árak, a fürdés díja pedig — talán országos viszonylatban is — a legolcsóbb! Ha végignézzük a fővárosi, vagy akár a nagyobb vidéki strandfürdőket, meg kell állapítanunk, hogy Magyarországon Debrecenben kerül a legkevesebbe a strandfürdőjegy. Pedig nem egy fürdő forróvizet tölti meg medencéjét, nem pedig drága vízvezetékkel vizet és kevés mondhatja el magáról, hogy környezetéhez képest oly ideális helyen fekszik. Ennél a pontnál azonban közérdekből meg kell említenünk azt is, hogy a teljes portmentesítés érdekében szükséges volna a Vigadóhoz vezető utnak és a Pallag-puszta felé vezető köves utszá-

kasznak a sűrűs, teljesen por- és hégzagmentes beburkolása, mert addig hiába áldoz a város sulyos ezreket a parkirosásra és a Nagyerdő szépítésére, amíg szekerek és autók a parkiroszott erdő szívéből porfelleggel árasztják el az üdülést és jó levegőt keresők tüdejét. Olyan kicsiny utzakaszokról van szó, hogy nem lehet komoly akadály a segítségnek. Addig is, míg ez megtörténik, gyakrabban kellene locsolni ezeket a portermelő utakat, mert bizony a nyári melegben az öntöző autó felületes locsolása egy félóra alatt teljesen felszárad. Az itt felkavargó por azután elszáll a strandmedence fölé és nulláslist finomságu szemcséiből juttat a fürdőzőknek is. Más burkolat és az olajportalanítás tudna csak teljesen segíteni ezen a szépség-hibán. Aki példát akar, menjen Parádra és néze meg, hogyan kötik le ideálisan a fürdőn keresztül vezető országút porát.

Ami a fürdőző közönség társadalmi összetételét illeti, ezen a téren is örvedes változásokat észlelhetünk. A strandon a legelőkelőbb és leggazdagabbaktól kezdve ott találhatunk mindenkit, aki a vizet és napot szereti. Ez egy külön kisvilág itt. Itt nincs toalet, eltűnnek a különbségek, a fürdődresszben mindenki egyforma. A víz és nap szeretete egy közös nagy örömbé egyesíti az embereket. Mindenki boldog, mindenki szórakozik, mindenki magával van elfoglalva. Kivéve persze azo-

Nyári utazásom a föld körül

VAY BÉBY RÖVID ÉS VELŐS UTLEIRÁSA.

Az idején nyáron nagy utat tettem. Nem álltam meg egy fürdőhelyen, hanem körülutaztam fél Európát. Végre is fiatal vagyok és tanulni kell az embernek. Látni akartam minden nevezetességet. Kíváncsi természetű lévén, a program igen kibővült.

Utirányomat és élményelmelet röviden és velősen így foglalhatom össze:

Debrecenben összekapoltam néhány szalámit, 2 pár debrecenit, egy tucat bélest, mézeskalácsot meg meggyaszt és vonatra ültem.

Első állomás: *Miskolc*, itt nyár lévén, ettem egy tál jégbehűtött miskolci kocsonyát,

Lillafüreden megnéztem a furás helyét,

Hatvanban hevesi dinnyét ettem, *Aszódon* látogatást tettem a javítóintézetben,

Budapest a kék Duna partján megcsodáltam a szép »pestiákat«, ebédre ettem: paprikást, vacsorára: gulyást, utána cigányt hallgattam, majd magamat néhány »villogó gatyával« és fokossal felszerelve hajóra ültem.

A *Római-fürdőnél* megfürödtem, *Várnál* mélyet sóhajtottam, *Leányfalunál* láttam Mórincz Zsigmondot,

Visegrádon találkoztam Salamonnal, *Szigetmonostornál* nem kötöttünk ki, *Pozsonyban* pozsonyi kiflit kaptam, *Bécsben* wiener schnitzlit vacsoráztam s utána elhúztam néhány szép bécsi waltzert.

Innen Csehországba átrándulva *Prágába* értem, itt felszereltem magam egy jó sonkával,

Brünnben teljesen átöltözködtem.

kat, akik talán részben azért jönnek ide, hogy a közönségben és a fürdőruhákban gyönyörködjenek. No meg a szerelmes párok, akik hol vidáman lubickolva, hol csendesen meghuzódva egy ernyő árnyékában suttogva beszélgetnek. Hogy miről, annak csak az inceselkedő és hallgatózó Amor a megmondhatója. A város első polgárától kezdve, a komoly öreg urakon, szép asszonyokon, lányokon, diákokon keresztül a rengeteg gyerekig itt látunk mindenkit, akinek ideje és foglalkozása megengedi a háztengerből való menekülést. A víz és nap hatásán kívül külön élményt és élvezetet jelent a strand lüktető életének a látása. Szinte festői az a kép, ami egy figyelő szem előtt kialakul. Az egyik sarokban szunyókáló, pihenő testek a fehér homokban, a másik sarokban csevegő, hancurozó élet a tornaszerek mellett. A fiatalság ereje, frissessége, élni vágyása csodálatos harmóniába olvad az öregebbek nyugalmával, csendes szemlélődésével. Piros, sárga, zöld, fekete, fehér fürdődresszek gazdag választéka, festői pizsamák, lenge színes köpenyek, helyes kis papucskok, virítók sapkák a kiegészítői és külső kellékei a hangulatos eredeti képnek. A strand nagy demokráciáját, a nyüzsgő embertömeg egyformaságát csak az egészség, a szépség és a színek tudják egy-egy pillanatra megbantani. A lüktető életbe, fürdőzójába beleszó a gép is. A rádió hangszórója rázendít a hangos filmek népszerű zenéjére, a foxtrottra, a tangóra. Így tart ez egészen az alkonyatig, amikor azután fájó szívvel elhagyja mindenki a csábító medencét, hogy másnap reggel ismét visszatérjen.

elkészült épületei leégtek, a többiek talán ősre teljesen elkészülnek. Ettől tekintve semmi különös újság nincs.

Lyonban hernyóselyem ruhát csináltattam,

Bordeauxban ittam néhány üveg bordóit,

Marseilleben rágyújtottam a »Marseillesre«,

Montekarlóban elvesztettem a játszmat,

Milánóban megcsodáltam a dómot,

Rómában látni szerettem volna a pápát, azonban véletlenül egy bombára léptem a Vatikán-kertben s így kénytelen voltam Mussolinivel beérni. Tapasztaltam, hogy az idegenforgalom igen fellendült és sokan készülnek Rómába!

Nápolyt láttam s ime nem halltam meg.

Velencében néhány remek Németországban készült valódi velencei tükröt vettem. A pocolyabú ellen gázmaszkot hiába kerestem, már elvitték a nasutasok. Az összes padlások és kórházak egyébként telve nászulásokkal.

Innen elmenekültem *Grádóba*. Erről azonban legközelebb.

oooOooo

FINOM KEZEDDEL.

Finom kezeddél éjszakámat
pazar színekre fested
s mint tikkadt nyárja hús szellőre,
ugy váguom minden este rád.

oooOooo

á—bē.

Kérdezz — telelek!

Érdeklődő. A Basedow-kór veszedelmes betegség. Az utóbbi években különösen gyakran fordul elő. A betegség legfeltűnőbb tünete az, hogy a beteg szeme többé-kevésbé kidülled. A pajzsmirigy többet dolgozik a kelteténél és a fokozott kiválasztás révén az egész szervezet anyagcseréje meggyorsul. A basedowos szervezet gyorsabban égeti el az energiákat, nemcsak azokat, melyeket a táplálék alakjában veszünk magunkhoz, hanem magát a test anyagát is. A beteg fogyni kezd, bágyadt és ingerlékeny lesz. A betegség lassu lefolyású. Gyógyszerei: nyugalom, jó táplálkozás és magaslati levegő. Az orvosi kezelést azonnal meg kell kezdeni és elutazni a Tátrába (Tátraszéplak), ahol orvosok, szanatóriumok és fürdők tömege él a Basedow betegség gyógyításából. Nem szabad egy perccel sem vesztegetni, mert annál nehezebben és lassabban fog menni a gyógyulás.

F. Böske. Katonaorvosnál a házassági kaució 15.000 pengő. A kötelező 6 év eltelté előtt csak betegség esetén léphet ki. A házasságot a tisztai gyűlés bírálja felül társadalmi és erkölcsi szempontokból.

Berettyóujfalu. Lábáról a szörszálakat véglegesen csak óvatos Röntgenbesugárással vagy elektrolízissel lehet eltávolítani. Orvos nélkül egy lépést se tegyen.

Rózsabimbó. »Noblesse oblige« ismert francia szállóige. Magyarul annyit jelent: »a nemesség kötelez!« Vagyis, aki nemesnek, nagnak tartja magát, annak gondolkodásában és tetteiben is ilyennek kell lennie. Ellentéte: »parvenü«, találó magyar kifejezéssel: a pökhendi ember.

Háziaszony. A hangyák által járt helyre tegyen levendulaolajat, vagy halzsírt.

Több levélre legközelebbi számunkban válaszolunk.

Pilsenben 12 krigli sört ittam meg, *Máiban* üvegszámrá ettem az ugorkát.

Lengyelországba átrándulva, megcsodáltam a *varsói citadellát*, *Krakkóban* vásároltam egy szép krakkóit,

Boroszlóban megnéztem a vásárt, *Frankfurtban* ettem virslit,

Berlinben vettem valakinek egy gyönyörű berlinest (hogy kinek, azt nem árulom el),

Hannoverre már alig emlékszem, *Sollingenben* új biciklit szereztem,

Kölnben megfürödtem *Mária Teriával*, a »gegenüber« it ott volt,

Wiesbadenben nem tudtam megfürödni,

Heidelbergben tanulmányoztam a diákéletet,

Badenben láttam fürödni *Rothermere* lordot,

Baselben kölcsönt vettem fel a jóvátételek bankjából,

Zürichben tanulmányoztam a pengő árfolyamát,

Bernben vásároltam néhány svájci sapkát,

Arozában elmenekültem a tüdőbajosok elől,

Párisban nagyon éltem. Reggeli: *parizer*, ebéd: *grizett*, oszonna: *midinett*, vacsora: *mannequin*. A menü tehát elsőrangú volt, csak ezeket a francia ételeket küss nehéz megemészteni. A reggeli a Notre Dame mellett, az ebédet a *Louvre* alatt, a vacsorát az *Eiffel toronyban* fogyasztottam el. Ezenkívül tapasztaltam, hogy »Párisban huncut a lány«, a Szajna tükre pedig »bús«. Néha megfordulva. A cvarmati kiállítás

A Kormányzó is résztvett a hortobágyi sólym vadászatokon

Hirt adtunk a közelmúltban arról, hogy egy angol társaság idomított sólymokkal vadászatot akar rendezni a Hortobágyon. A város meg is adta az engedélyt a ritka sporteseményhez és az angol társaság, amelynek a vezetője egy Indiából visszatért angol ezredes volt, nemrégiben meg is érkezett idomított sólymaival és indiai sólymraival a Hortobágyra. A nem mindennapi sporteseményre az angol ezredes meghívta a kormányzót is, aki el is fogadta a meghívást és teljesen inkognitóban autón leutazott a Hortobágyra, hogy tanuja legyen a sólymzásatnak. A Hortobágyról a kormányzó autón vissza tér a fővárosba.

Az angol ezredes és társasága ugyancsak a legteljesebb inkognitóban lejtött Debrecenbe is; megtekintették a várost és kimentek a nyerdei városi strandfürdőbe is.

Menyasszony és vőlegény

— Dr. vitéz Roncsik Jenő az egri tűzoltó tanfolyamon. A Hevesvármegyei Tűzoltó Szövetség július hó 26-ától kezdve augusztus hó 8-ig, tűzoltótanfolyamot rendez Egerben. A tanfolyamra Heves vármegye alispánja meghívta előadónak dr. vitéz Roncsik Jenő tűzoltófőparancsnokot. A kitűnő tűzoltófőparancsnoknak a város meg is adta az engedélyt, hogy az egri tanfolyamra eltávozhasson és így dr. vitéz Roncsik Jenő vasárnap már el is utazik Egerbe. Távolléte alatt Rehák Tamás parancsnok helyettesíti.

— A Csapókeri fiókpostahivatal, a Virág ucca 13. számú házba költözik. A Csapókeri, Kinizsi ucca 72. számú házban levő fiókpostahivatal, folyó évi augusztus hó elsején, a Virág u. 13. számú házba fog átköltözni.

— Polgári Lovászegyesület vezetőse értesíti tagjait, hogy évi közgyűlését augusztus hó elsején, szombaton, 18 órakor tartja meg, az egyesület helyiségében. Utána társasvacsera.

— Háromnapos keresés után felakasztva találták meg az eltűnt férj hulláját. Az elmúlt napokban Takács Károly berekböszörményi lakos, jelentette a berekböszörményi csendőrsnek, hogy férje, Takács Károly, 50 éves napszámos, nyomtalanul eltűnt s a legnagyobb valószínűség szerint öngyilkos lett. A csendőrség mindjárt meg is indította az ügyben a nyomozást és háromnapos keresés után, tegnap délután a berekböszörményi határban levő erdőben egy fára felakasztva megtalálták Takács Károly hulláját. Az öngyilkosságot jelentették a debreceni ügyészségnek, ahol az öregember hullájának eltemetésére, megadták az engedélyt.

Betörték a nyiregyházi törvényszék bűnjelkamrájába

— Nyiregyházi jelentik: Az elmúlt éjjel vakmerő és titokzatos betörés történt Nyiregyházán, amely példátlan a bűnesetek krónikájában. Az elszánt betörők valószínű, hogy valami sötét terv elérése céljából az éj folyamán betörték a kir. törvényszék palotájában az egyik bűnjelkamrába.

A palota első emelet 77-es sz. szobájában őrzik azokat a szerszámokat, amelyekkel a bűnözők valamilyen bünt követtek el.

Kések, revolverek, fejszék, húsángok, hamis pénzek megszámlálhatatlan tömege fekszik ott, hogy a bűnügy tárgyalására olykor mint döntő bizonyítékok tanuskodjanak.

Ebbe a bűnjelkamrába törték be az éjjel a betörők. A lakatot lefeszítették és álkules segítségével nyitották ki a szoba ajtaját. Amikor a vakmerő tettet észrevették, az a felfogás alakult ki,

hogy valamelyik szabaddalbon levő vádlott követte el a betörést, hogy a ránkérve terhelő bűnjelet el tüntesse.

De amikor a bűnjelkimutatás alapján átvizsgálták a szerszámokat, ez a feltevés megdőlt. Megállapították ugyanis, hogy a bűnjelek közül csupán négy darab revolver hiányzik. A betörők négy revolvért vittek magukkal.

Természetesen ez a különös körülmény még titokzatosabbá teszi az ügyet. A detektívek a telefonjelentés után nyomban megjelentek a helyszínen és megindították a nyomozást. Elsősorban megállapították, hogy az eltűnt revolvereknek kik voltak a tulajdonosai és hogy milyen bűnüggyel kapcsolatban kerültek a kir. törvényszék bűnjelkamrájába.

Ne lehetetlen, hogy a revolverek tulajdonosai követték el a betörést.

— Angol lapok a magyar árvalányhajról. Egyik angol lap a cserkészettel foglalkozó cikkében ezeket írja: „Minden cserkészvilágkongresszuson fel lehet ismerni a magyar cserkészeket, a kalapjuk mellé tűzött árvalányhajról, erről a gyönyörű lágyn, lengő növényről, mely csak a magyar síkságon terem. Az árvalányhaj eredete nagyon érdekes. Magyarország fejlett kultúrájú, földművelő állam, melynek

A legjobb butort a legolcsóbban

termőföldjén, kedvező időkhöz nincs hely az árvalányhaj számára, melyet — bármily szép is —, nem tekintenek hasznos növénynek. De a magyar történelem gazdag a tragédiákban s az olyan nehéz időkhöz, amidőn a földet paragon hagyják, az árvalányhaj kezd díszleni. Ezért mondják, hogy árvalányhaj talaja a magyar szenvedés s a magyar cserkészek azért viselik, hogy emlékeztessenek vele hazájukat ért tragikus időkre“.

X Katonatiszti felszerelések u. m. kardok, kardkötők, bojtok, sapkák, paszományok és csillagok legjobb beszerzési forrása Antalfy Gyula sportháza, Varga ucca 1. szám.

— Befeküdt a sírgödörbe és ott akarta agyonlőni magát. Budapestről jelentik: Érdekes öngyilkossági kísérlet történt a rákoskeresztúri új köztemetőben. Berecz János, 73 éves ácssegéd, aki már hosszabb ideje munkanélküli van és lakása sincs, kiment a temetőbe, belefeküdt egy üres sírgödörbe és a magával hozott katonai pisztolyt háromszor magára sütötte. Az idős embernek azonban annyira remegett a keze, hogy a golyó mind a három alkalommal célt tévesztett. A lövések zajára elősiettek a temetőőrök, akik az életlent öregembert kiemelték a sírgödörből és átadták a rendőrnek. Berecz Jánost előállították a főkapitányságra, ahol elmondotta, hogy nagy nyomora miatt akart megválni az élettől és kijelentette, hogy erről a szándékáról még most sem mondott le. A rendőrségen most saját érdekében őrizetbe vették.

— Frontharcosok. Felkérjük mindazokat a bajtársakat, akik a daloscsoporthoz beiratkoztak és már működnek és mindazokat, akik hazafias működésükben részt öhajtanak venni, hogy folyó hó 24-én, délután hét órakor, Darabos ucca 16. sz. alatt, okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Bajtársak, kötelezettségünknek tegyünk eleget. A Daloscsoport vezetősége.

— Gyufaoldattal megmérgezte magát egy fiatalasszony. Magyar Pálné, szül. Lukács Gizella 23 éves fiatalasszony, aki a Nagyerdő lakik, tegnap összeveszett a családjával és elkeseredésében két csomag gyufát fel-

Faipar és Faforgalmi. butorüzletében

oldott egy pohár vízben és a mérges folyadékot felhajtotta. Az öngyilkosságot azonban felfedezték, értesítették a mentőket, akik az öngyilkos fiatalasszonyt kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol gyomormosást végeztek rajta, majd ápolás alá vették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

X Használt iskolakönyveket állandóan veszünk és eladunk, becserelelünk Antalfy József könyvkereskedés és antiquárius, Szent Anna és Varga ucca sarak. Telefon 612. szám.

— Izraeli aistentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban, Sábbász Náchámú szombatján. Szombat köszöntése pénteken este hét óra tíz perckor. Szombaton reggel hét órakor délelőtt féltizenegy órakor, délután félhat órakor. Szombat kimenetele este nyolc órakor. — A kápolnásuccai templomban szombaton reggel egy-negyednyolc órakor, egyébként pedig, mint a Deák Ferenc uccai templomban. — Hétköznapokon reggel mindkét templomban félhat órakor, este pedig hét óra harmincöt perckor.

Az elnökség. — Istentisztelet ideje az orth. izr. templomban. Pénteken délután 7.15 órakor. Szombaton reggel 7.30 órakor délután 5.30 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 7.05 órakor, kimenetele szombat este 7.12 órakor.

Üzent a tábor

Itt-ott felhangzik a cserkészek ajkán az „Induló”. Vigan indulnak a cserkészek a nagy táborba. Vidám nótázás vegyül bele az állomás zajába. Ezek a vidám, jókedvű gyermekek a táborba induló cserkészek.

Valami ellenállhatatlan varázsa van a tábornak, mely hívja a maga gyermekeit. Az üzenetre a szemek még jobban égnek, a szívek hangosabban dobognak. A lelkek mélyen ott ég, elolthatatlanul a tábor üzenete. Jer cserkész gyermekem: „Nézz, tanulj és szeress!” — Nézd a körülöttes levő világot, ismerd meg és szeresd azt kifogyhatatlanul, — aki ezt teremtette.

Ez a tábor üzenete. Ez jutott el a debreceni leánycserkészekhez is. Tegnap ment a „Bethlen Kata” leánycserkészcsapat 18 tagja a szép fekvésű Gesztelybe, a Hernád mellé táborozni. Kovács Julia tanítónő, a csapat parancsnoknője vezetése mellett, ki fáradtságot és időt nem kimélve, dolgozott a tábor előkészítésében.

Fáradtságos munkájuk után találjanak a táborban üdülést. — Az ott eltöltött idő legyen hasznos és kellemes minden cserkészleány-nak. Az Isten vezérelje a nagy magyar éjszakának világító lámpáskait.

— Megkezdődtek Ileana román királyi hercegnő és Habsburg Antal főherceg esküvőjének háromnapos ünnepségei. Szinajából jelentik: A mai nappal megkezdődtek Ileana kir. hercegnő és Habsburg Antal főherceg három napra tervezett esketési ünnepségei. Szerda este óta tömegesen érkeznek meg a külföldi előkelőségek. Tegnap este érkezett meg Antal, főherceg huga, Margit főhercegnő is, — akit a pályaudvaron a jegyospár fogadott, továbbá Lipót Szalvátor főherceg is. Csütörtökön reggel Mária jugoszláv királyné, a menyasszony nővére érkezett meg Szinajába. Szinajában tartózkodik Christen görög-

Rákosi Jenő, (volt Király-utca 4 sz. alatt) szerezhetheti be.

katolikus patriárka is, aki ma délelőtt misét mondott és ezzel megkezdődött a tulajdonképpen esketési szertartási ünnepség első ceremóniája. Ezen az istentiszteleten a királyi család valamennyi tagja megjelent. Az esketési egyházi része ugyanis a róm. katolikus egyház szertartásai szerint fog lefolyni s a csütörtök reggeli gör. katolikus istentisztelet az egyetlen ceremónia, amelyet az ortodox szertartás szerint tartottak. A három napig tartó ünnepségek mai első napján lesznek a bemutatkozásokkal és ismerkedésekkel egybekötött összejövetelek és ebédek. A második napon az ajándékok bemutatása történik meg s szombaton lesz a tulajdonképpeni egyházi esküvő.

X Minden csoda két napig tart: Csodálja tehát Springer levélpapír különlegességeit, annak olcsóságát, egy csomag 48 fillér, ha már nem csodálja szóljon nekem, hogy árammal ismét csodálathat ejtsem Springer papír, fényképészeti szaküzlete.

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA

Szoba teljes e.látással 10 pengőért.

Magyar konyha, magyar tulajdonos.

Fehértói Dániel

Dégenfeld tér 2. sz.
Telefon 11-85.
temetkezési vállalatának
temetési i.

Böör József ügynök, életének 75-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 24-én, délután öt órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

U. Nagy Sanyika, életének 11-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 24-én, délután három órakor lesz Debrecenből Kunmadarasra szállítva, a gyászháznál tartandó ima után, a községi temetőbe.

Allat az emberben

Egy napszámos merényletet akart elkövetni sógorője fiatal leánya ellen.

Förtelmes bűnügyben indított nyomozást a debreceni rendőrség bűnügyi osztálya. Egy nyíregyházi napszámos Debrecenben merényletet akart elkövetni sógorőjének serdületlen kis leánya ellen, de szerencsére az arra járók figyelmesek lettek a kis leány sikoltozására és megakadályozták a merényletet és az állatias embert átadták a rendőrségnek.

Zsurkai János, 34 éves nyíregyházi napszámos egy Debrecen környéki tanyán dolgozott és tegnap bejött Debrecenbe, hogy az itt lakó sógorőjét meglátogassa. A sógorőjének van egy 12 éves kis leánya, akit kicsalt magával a Nyulas felé, az erdőbe. A kis leány mit sem sejtve ment a férfivel, aki egy elhagyott helyen letépete és erkölstelene merényletet akart elkövetni ellene. A kis leány azonban hangos sikoltozással igyekezett menekülni, mire a vadállatias támadó lelővéssel fenyegette, ha nem marad csendben. A sikoltozásra azonban figyelmes lett több arra járó kofa, akik kiszabadították a leányt a támadó kezei közül, a támadót pedig átadták a rendőrségnek.

Zsurkai Jánost előállították a rendőrségre, ahol őrizetbe vették s ugy a merénylet miatt, mint tiltott fegyverviselés miatt megindult ellene az eljárás.

Kizárólag tisztántúll, illetve Debrecen és környéki meccénást keresek, két hónap múlva, az Altai-hegy környékére, vagyis Kis-Ázsia, Perzsia, Afganisztán, Előindia s Közép-Ázsiába induló, kizárólag magyar tudományos célokat szolgáló, tizenkét tagból álló, tisztántúll érettségizett és egyetemet végzett ifjak tudományos felderítő útjának pár ezer pengővel való finanszírozásához. „Debrecen, Altai Expedíció” jellegre kérek.

Világá bujdosott a Kínából hazatért magyar hadifogoly. Nagykanizsáról jelentik: A múlt napokban érkezett haza Nyíregyházára 17 évi távollét után Horváth Gyula, a 20-as honvédezed volt kürtöse, ki Premyslben orosz hadifogságba került, majd onnan megszökött s Kínában sóbányákban dolgozott éveken keresztül számos más társával. Később onnét is megszökött és nagy viszontagságok után hazatért. Itt nevét a hősi emlékműben látta, mint halott belevésve, asszonya pedig férjhez ment máshoz s már három gyermeke is született. Mikor Horváth ezt látta, az esküvői cipőt kérte el feleségétől s aztán sarkon fordult. Visszamegy Kínába a sóbányába — mondotta. Valóban elment hazulról, világá ment.

Külön, fentartott kocsikban

kényelmesen utaznak a „Debrecen” előfizetői és olvasói minden hétfőn és pénteken

a Hajduszoboszlói Strandra,

ahol ezeken a napokon 20 fillérért fürödnek. — A kedvezmény igénybevételére jogosító szelvényeket naponta közöljük.

Igazságot Magyarországnak

Türetünk némán sok-sok évekig,
De fájdalomunk már hasson az égig.
Oda kiáltjuk az egész világnak:
Igazságot Magyarországnak!

Ti megaláztok, lecsüggedt fejek,
Fel a tekintet, magasba nézzetek:
Mit hírdetnek azok a vasszárnyak?
Igazságot Magyarországnak!

Tengerentúlról jött az üzenet,
Szegény bús magyarok csak higgyétek,
Hogy lesz fogadtatja e jelmondatnak:
Igazságot Magyarországnak!

Az igazság géprekordot csinált,
Felfigyelt reá az egész világ.
Most már a győzők maguk is szólnak:
Igazságot Magyarországnak!

Bátor pilóták Magyar és Endresz,
Nyugton lehettek, szívünkbe véve lesz
Emléketek és neve a gépóriánsak:
Igazságot Magyarországnak!

Az első fecske megjött; ezán virra,
Kitörni készül bánat és harag.
Ha nem elég a szó, fegyverek zenik
a világnak:
Igazságot Magyarországnak!

VÁRALJAI.

Zelleis-rendelet készül. Az Orsz. Orvostudományi felterjesztést intézett a népjóléti miniszteriumhoz, hogy készüdjön rendelet a Zeileis-féle és hasonló gyógymódok ellenőrzésére. A miniszteriumban már hozzáfogtak a rendelet elkészítéséhez. A rendelet az egészségügyi törvény kiegészítése lesz, a magyar orvosi kar nagy többsége anyagi és erkölcsi érdekeinek megvédése.

Az ötvenháromfokos hőségben kigyulladt két román petroléumszonda. Bukarestből jelentik: A még mindig tartó óriási hőség következtében a hőmérő 56 fokot mutat a napon — Ploesti közelében kigyulladt két petroléumszonda. Katonaszeg segítségével sikerült lokalizálni a tüzet. A kár nyolc millió lei. Kolozsvár közelében erdőtüz támadt, amelynek eddig 60 hold erdő esett áldozatul. A tűzvész még mindig tart. Az oltási munkálatokra katonaszegot vezényelték ki.

Harmadszor kísérelt meg öngyilkosságot egy volt megyei számvevő. Szombathelyről jelentik: Balogh Simon, volt megyei számvevő, rövid időn belül most harmadszor kísérelt meg öngyilkosságot. A hatvanéves ember előbb borotvával felmetszette ereit, de kigyógyították, majd a vármegyeház harmadik emeletéről akart leugrani, de abban is megakadályozták, most pedig két fiola morfiuntinktúrát ivott meg és mire észrevették a mérgező anyagra felszívódott a szervezetébe, hogy életbenmaradásához kevés a remény. Anyagi gondjai miatt akart mindenképpen megválni az élettől.

Anyakönyvi hírek

Születések: Gruz Pál kocsis, f. Pál. Zádor Gyula kovács, fiú László. — Kozma Sándor földműves, I. Eszter. Fülöp Győző húsfelügyelő, fiú Jenő. Eljegyzések: Szilágyi József—Vadai Ilona. Király József—Oláh Mária. Halálozások: Fülöp Jenőné szül. Schlacta Rozália izr. 68 éves, Jókai ucca 22. szám. — Bató Erzsébet rk. egyházas. — Nagy Ferencné, szül. Slezka Ilona ref. 62 éves, Nyil u. 22. szám. — Diószegi Sándor ref. 68 éves, Halasi ucca 16. szám. — Földi Mihály ref. 16 naps, Gyepűsor 33. sz. özv. Darabos Józsefné szül. Csuth Sára ref. 70 éves, Nagycsere 140-b. sz. Richter János rk. 63 éves, Ujkécske. Kozma Sándorné uca. Tóth Eszter ref. 42. éves, Hadházi uca 26. szám.

Halál a fáskoesi alatt. Pomázról jelentik: Péter József 19 éves, piliszentkereszti legény, a dömösi erdőből egy kocsi fát akart hazaszállítani. Utközben a kocsi az egyik meredek lejtőn felborult és Péter Józsefet maga alá temette. Szülei összetört tagokkal találtak rá s mire hazaszállították kiszendvedt. A hatósági nyomozás megállapította, hogy gondatlanság ez ügyben senkit sem terhel.

Világháborús német fegyverraktárra bukkantak a belga tengerparton. Párizsból jelentik: A Journal jelentése szerint a belga tengerparton titkos fegyverraktárra bukkantak, amely a világháborúból maradt vissza Ostende fűrdőhely közelében Maria-kerke mellett a tenger hullámai ki-mosták homokpartból a németeknek a világháborúból visszamaradt gránát raktárát. Többek között 76 darab 105 milliméteres, 78 darab 77 milliméteres és három darab 150 milliméteres lövedéket találtak. Nagy szerencse, hogy ily módon akadtak az egykori titkos fegyverraktárra, amelyet azonnal megsemmisítettek. Néhány évvel ezelőtt a felfedezett fegyverraktár közelében gyerekek gránátra akadtak s azzal játszadozni kezdek. A lövedéket felrobbant és borzalmas vérfürdőt okozott a játszó gyerekek között.

Legjobb tőkebefektetés.

parcellázásra is alkalmas 3000 öles telek a Miklós-utca végén nagy gyárépülettel, rendkívül olcsón eladó. — Értekezhetni: dr. Julow Jenő ügyvédnél, Szentanna-utca 10. szám.

Lejpu be a „Debrecen” előfizetőihez táborába.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenté július 23-án, délben 12 órakor: Az óceán felől érkezett magasnyomású alakulat az európai szárazföld középső részein helyezkedett el és ennek folytán a nyugati légáramlás megszűnt és az idő tulajdonképpen derült, száraz és melegebb jelleget öltött. Csak Európa északnyugati részei vannak óceáni behatás alatt, továbbá a Balkánról is jelentenek kisebb esőket.

Hazánkban a keleti részeket fordultak elő tegnap még jelentékelesen esők. A hőmérséklet általánosan alacsonyabb volt a normálnál, maximuma csak kevés helyen haladta meg a 20 fokot, minimuma pedig nyugaton 8–10 fokra is alászállott.

Várható időjárás: Néhány napon át derült, száraz idő, emelkedő hőmérséklettel.

Expedíció indul Debrecenből az ősmagyar hazába

Ki akar csatlakozni az expedícióhoz.

Folyó évi szeptember hó közepén tizenkét tisztántúll érettségizett, illetve egyetemet végzett ifjú az ősmagyar haza és környékének tanulmányozása végett expedíció utra indul Közép-Ázsiába: az Altai-hegy környékére.

Felkérem az érdeklődő, a jelzett előképzettséggel bíró ifjakat, akik hajlandók volnának vállalkozni utitársnak (előképzettség, nyelvtudás és hozzájárulás s pontos cím megjelölésével) e lap kiadóhivatalába írjanak „Debrecen—Altai Expedíció” jelige alatt.

Késedelmes adós terhére

folyó hó 24-én délután 4 órakor a Tisztántúll Mezőgazdasági Hitelintézet Rt. Kossuth-u. 8. sz. alatt — különböző könyvek közjegyző közbenjöttével elárvereztetnek.

Férfi ruha tisztítása 4 pengő vasalása 4 pengő Weisz kelmefestő, Arany János ucca 9. sz

Gyászrovat

Id. Nagy Ferencné sz. Steczka Ilona 62 éves korában elhunyt. Temetése július hó 24-én, pénteken délután öt órakor lesz a Kossuth uccai temető halottsházától, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, ugyanabba a temetőbe. A gyászoló család lakása Nyil ucca 22. szám. — A temetést Csurka „Kegyelt” temetkezési vállalata rendezi.

— Szálin-areképes cukorkákat akart árulni a szombathelyi vásáron. Szombathelyről jelentik: A keddi szombathelyi vásáron egy cukorka-árús szerencsésjátékra kért engedélyt a rendőrségtől, hogy cukorka-készletén túladhasson. A rendőrségen megvizsgálták a cukrot és ekkor észrevették, hogy azok mindenikén orosz felírások és Stalin képei vannak. A minden bizonnyal bolsevista propaganda-célokat szolgáló készletet a rendőrség elkobozta, a cukorkaárúst pedig letartóztatta.

X Katonák és katonai hatóságok figyelmébe! Most jelent meg az új szolgálati szabályzat I. rész. Ára 3.20. Antalffy József könyvkereskedés, a m. kir. térképészeti intézet bizományosa. Szent Anna és Varga ucca sarok.

— Kezdődő érlelmeszedésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhási pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja.

— A székely diákok nyomora. Ylletékes helyről kaptuk a következő sorokat: A „Debreczen” július 23-iki számában közlemény jelent meg, mely meglehetősen ríkító színekkel festi a Székely Internátusban levő négy egyetemi hallgató nyomorúságát. A cikk írója úgy véli, hogy ezekkel a fiúkkal senki sem törődik. Bizonyára ezek az ifjak is a nagyszámú szegénysorsú egyetemi hallgatók közé tartoznak, bár van közöttük olyan is, aki nálunk kivételesen magas ösztöndíjban részesült. Azt minden valamire való egyetemi hallgató tudja, hogy az egyetemi diákjóléti bizottság, melynek elnöke dr. Láng Nándor professzor, vagy a diákjóléti intézmények vezetői, Köllönte Géza quaeator és dr. Barts Jenő gondnok — mind a kettő székely ember —, valamint a rektor is, meghallgatnak minden diákpanaszt és kérelem nélkül is igyekeznek segíteni minden megismert diákban. A néma gyermeknek persze az anyja sem érti a szavát. Helvesen tette volna a cikkíró, ha közvetlenül illetékes helyen mondta volna el a panaszát. (Aláírás)

— Két magyar fiú halálos balesete a Niagaránál. Két amerikai magyar fiú, Kovács József és Bodó János elhatározták, hogy a nyári vakációt a Niagara zuhatagnál töltik. Motorbiciklijükön ki is mentek a Niagara vízéséséhez, amelyben napokig fürdöztek. Egy ilyen útjuk alkalmával összeütköztek egy rohanó autóval s Kovács József a Niagara partján oly végzetes sérüléseket szenvedett, hogy már ott a helyszínen meghalt. Bodót halálos sérüléseivel a közeli Niagara Falls város kórházába szállították.

— A magyar keresztény és a román törvény. Lénárt Bálint szamosújvári orvos, újszülött fiát Csaba névre akarta kereszteltetni, azonban az anyakönyvvezető megtagadta a bejegyzést azzal az indoklással, hogy csak olyan nevet engedélyez a román törvények (?) értelmében, amely lefordítható román nyelvre. (Amerikában és Angliában megtörtént, hogy derék angolok azt a keresztnevet adták gyermekeiknek: Kossuth Lajos. Romániában már a Csaba név sem jó, mert Csaba vitézei, haláluk után is barcoltak ellenségeikkel szemben).

Egy ittas soffőr ütötte el Vavrek rendőrfelügyelő helyettét

Megírta tegnap a „Debreczen”, hogy éjszaka két óra tájban egy ismeretlen autóvezető elütötte Vavrek Sándor rendőrfelügyelő helyettét, aki szolgálati ellenőrző útja közben az Erzsébet ucca sarkán állt kerékpárjával.

A rendőrség széles körű nyomozást indított a vigyázatlan autóvezető után és sikerült is kinyomozni, hogy Vavrek rendőrfelügyelőhelyettét Tollas Károly autószerelő és soffőr, Vendég ucca 61. sz. alatti lakos ütötte el. Megállapította ugyanis a nyomozás, hogy Tollas az Erzsébet uccán, a Schwartz féle vendéglőben iszogott. Két óra tájban eljött a ven-

déglőlől és beleült a D 50—401. rendszámú autóba és azzal végigment az Erzsébet uccán, majd a Hunyadi uccán át a Piac uccára. A teljesen ittas ember a Kispipa vendéglő előtt elütötte Vavrek felügyelőhelyettét. Tollas azonban nem vette észre a balesetet, hanem tovább rohogott a Piac ucca felé és a Bika szálloda előtt még a járdaszigetre is felhajtott autójával.

Tollas Károlyt előállították a rendőrségre, ahol kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy teljesen be volt rugva és nem emlékszik semmire sem, ami az éjszaka vele történt. Tollas Károly ellen megindult az eljárás.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A gabonatőzsdén nagy kínálat jelentkezett a búzából, de a más helyen említett okból az értékesítés ismét nagyon nehéz feladatnak bizonyult. Ennek következtében újabb árcsökkenések állottak be. A buza 30—60, a rozs 25 fillérrel olcsóbbodott, míg a tengeri 5 fillérrel drágult.

Akészárúpiac hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 11.85—13.35, 78 kg-os 12.00—13.50, 79 kg-os 12.15—13.65, 80 kg-os 12.30—13.80, felsőtiszai és fejmegyei 77 kg-os 10.75—11.25, 78 kg-os 10.90—11.40, 79 kg-os 11.05—11.55, 80 kg-os 11.20—11.70, dunántuli és pestvidéki 77 kg-os 10.55—11.05, 78 kg-os 10.70—11.20, 79 kg-os 10.85—11.35, 80 kg-os 11.00—11.50, bácskai 77 kg-os 10.80—11.30, 78 kg-os 10.95—11.45, 79 kg-os 11.10—11.60, 80 kg-os 11.25—11.75.

Rozs pestvidéki 9.15—9.25, egyéb rozs 9.15—9.25, zab I. 23.50—24.50,

zab II. 23.00—23.50, tiszai tengeri —, egyéb tengeri 15.10—15.30, korpá 13.75—14.00, 8-as liszt 20.75—21.25, repce 21.25—21.75, bihorhere 30—31, lenmag I. 25—26, lenmag II. 23—24, Viktória borsó 19—20, expressz borsó 15—17, árpa (új) 16.50—17.25, sz. r. paszel. 8.50—9.00.

Mag-, erdő- és szőlőterménypiac felhivatalos árfolyamai: Fehérhere 150—160, haliacim 30—32, mustármag 26—28, dió 125—132, konkoly 13—14, malátacsira 11—12, nf. olajpogácsa 16—17, széna pr. 8.20—8.80, lucerna pr. 9.75—10.25, szalma pr. 3.80—4.20.

A VALUTA ÁRFOLYAMA.

Angol font 27.70—28.00, Belga frank 79.40—80.00, Cseh korona 16.94—17.10, Dán korona 151.80—152.80, Dinár 10.08—10.18, Dollár 571.75—575.75, Franciá frank 22.60—23.00, Hollandi forint 229.00—230.60, Lengyel zloty 63.75—64.25, Leu 3.40—3.45, Léva 4.10—4.18, Lira 29.80—30.20, Német márka 135.00—136.10, Norvég korona 152.30—153.30, Osztrák schilling 80.15—80.75, Svájci frank 110.70—111.70, Svéd korona 152.30—153.30.

TISZÁNTULI
TELEFON
7-88

**KÖNYV- ÉS
LAPKIADÓ**

R.-T.

MŰVEK
KÖNYVEK
FALRAGASZOK
HÁROMSZÍNNYOMATOK
ÜZLETI NYOMTATVÁNYOK
ILLUSZTRÁLT FOLYÓIRATOK

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 1. SZ.

PESTI ÁLLATVÁSÁROK.

A pesti állatvásárra felhajtott 482 darab vágómarhát. Árak: Ökör, legjobb 82—96, kivételes 102, közepes 63—80, gyengébb 46—62, bika, legjobb 80—86, közepes 66—78, gyengébb 56—64, tehén, legjobb 78—88, kivételes 90, közepes 66—78, gyengébb 42—55, növendékmarha 70—76, csontozóvaló 30—36 fillér. A kis felhajtás következtében a vásár irányzata élénk volt. Az árak 2—4 fillérrel drágultak.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2750 darab sertést, eladtak élőszuliban könnyűsúlyú kilogrammonként 98—102, közepes 102—106, nehéz sertést 106—109, prima keresztzetet 110—112 fillérért. A vásár irányzata élénk.

Péntek, július 24.

- 9.15: Az Országos Postás Zenekar hangversenye.
9.30: Hírek.
9.45: A hangverseny folytatása.
11.10: Vizállásjelentés.
12.00: Déli harangszó az egyetemi temetőből, időjárásjelentés.
12.05: Szikszai Horváth Lajos és cigányzenekarának hangversenye.
12.25: Hírek.
12.35: A hangverseny folytatása.
1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.
2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyámhírek.
4.00: Az Országos Állatvédő Egyesület mesédélutánja. Kocsis Margit meséiből olvas fel.
4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek.
5.00: Kirándulás a Jeges tengerre. Halász Gyula előadása.
5.35: A Városi Színház zenekarának hangversenye.
6.40: A magyarság ajándékai az emberiség kulturájának. Turbányi István előadása.
7.20: Hangverseny. Közreműködik: Kőszegi Teréz (ének), Halász Fischer Annie (hegedű) és Rosler Endre (ének).
9.00: Pontos időjelzés, hírek, ügöd- versenyeredmények. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. Szünetben.
10.00: Időjárásjelentés.
10.30: Gramofonhangverseny.

TÜZIFA ÁRVERÉS.

Debrecen Városi Erdei Vasút telepén az Epreskerti faraktárban rönkfűrészelésből visszamaradt mintegy 30—40 q-át kitevő puha nyárszéldecska f. hó 25-én, azaz szombaton délelőtt 12 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el lesz adva.

Üzemvezetőség.

VARROGEP

JAVITÁS
SZAKSZERŰEN
ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debrecen, Piac-utca 79. sz.

SPORTHIREK

Rendkívül nívós és érdekes sportot ígér
a szombat-vasárnapi kerületi bajnoki
uszóverseny

Amilyen gyors léptekkel közeledik a kerületi bajnoki uszóverseny napja, épp oly nagy mértékben nő az érdeklődés is a verseny iránt. Nemcsak hangzatos és szép reklám, ha azt mondjuk, hogy az 1926-ban itten rendezett kongresszusi versenyek kivételével még ilyen szép és nívós verseny nem volt Debreczenben, mint a mostani szombat-vasárnapi verseny lesz.

A versenyen kizárólag a Keleti Kerület uszói vesznek részt és így annál értékesebb sikerek lehet elkönyvelni azt a tényt, hogy budapesti vendégek nélkül is ilyen szép nagyszabású és nívós versenyt tud a Kerület rendezni. — Mint már előre is jeleztük, a versenyen Debreczen uszóián kívül Szolnok, Nyíregyháza, Sárospatak, Kisvárd, Szerencs és Berettyóújfalui versenyzői is start-hoz állnak és így végre hosszú évek után először tényleges kerületi bajnokságról beszélhetünk, mert a kerület majdnem minden számottevő városa részt is vesz. Az a nagy propaganda, amelyet a kerület vezetősége eddig folytatt a kerületi uszóélet fellendítéséért, most kezd már gyümölcsét megteremni. Remélhető, hogy ez még mindig csak a kezdetet jelenti és a környékbeli városok aktív bekapcsolódása nagyon jótékony hatással lesz az egész kerület uszósportjára.

A program összeállítása a leg-sikerültebbnek mondható. Szombaton épp úgy mint vasárnap, az érdekesebb versenyek egész sora követi egymást, amely egy pillanatra sem fog unalmassá válni a közönség számára. Szombaton kerül eldöntésre az első ízben kiírt 800 m-es senior és ifjúsági gyorsúszó bajnokság. Ilyen hosszú távú verseny Debreczenben eddig még csak egyetlen egyszer volt és így a közönségnek annál nagyobb újdonság lesz. A győztest megjósolni teljesen lehetetlen, mert a benevezett 7 induló közül bármelyiket képesnek tartjuk a győzelem megszerzésére. — Nem kevésbé érdekes lesz a 800 m-es ifjúsági bajnokság küzdelme sem. Szombaton kerül még eldöntésre a 3x100 m-es vegyes staféta-bajnokság, amelyre összesen 6 nevezés érkezett be. A nevezések e szokatlan nagy száma és a résztvevő csapatok tényleges ereje igen heves küzdelmet ígér.

A hölgy és ifjúsági hátuszó bajnoki számokon kívül a 3x100 m-es hölgy staféta kerül még szombaton eldöntésre, azokon kívül pedig még néhány fiú és gyermekverseny. Az uszós számok után kettős vízipólómérkőzés lesz a kerületi bajnokságért, amely egyben előmérkőzés az országos bajnokságnak is. A győztes csapat majd játszik tovább a többi kerületi bajnokaival az országos II. oszt. bajnoki címért.

A vasárnapi versenyszámok érdekesség szempontjából még csak fokozódni fognak. A 100 m-es gyorsúszás, a 200 m-es mellúszás, a 400 m. gyors- és a 100 m. hátúszás olyan versenyeket ígérnek,

amelyeket a közönség egyhamar nem fog elfelejteni. De az ifjúsági bajnoki versenyek időeredményei sem igen fognak elmaradni a se-

Nyolc amatőr csapat játszik vasárnap
délután kiesési rendszerrel a DVSC pályán

Szép díjazások az I. II. és III. helyezetteknek.

A debreceni helyi csapatok nagyon érdekes, villám-tornát bonyolítanak le vasárnap. Debreczen teljes amatőr gárdája, mint a DKASE, DVSC, DTE, DMTE, Textil, Székgyár, Börös, Villanygyár sorsolás szerint 2x15 perces mérkőzéseket bonyolítanak le kiesési rendszerrel. A sorsolás szeszélye a leg-izgalmasabb párosításokat hozta. A szenzációs program rekordközönséget érdemel. A magunk részéről csak helyeselni tudjuk a debreceni vezetők leleményességét s biztosak vagyunk benne, ha hasonló ügyességgel járnak el a további időkben, ugy az amatőr futballnak jövőt jósolunk.

Különösen dicséretre méltó, hogy az első három helyezett díjazásban részesül, mely magában véve garancia a mérkőzések komolyságára.

Amérkőzések fél 2 óráról fél 8 óráig lesznek lebonyolítva.

Belépődíjak: tribün 80 fillér, hölgy-jegy 50 fillér, állóhely 40 fillér.

A sorsolásokat tegnap ejtették meg az alábbiak szerint.

Fél 5 órakor: Villanygyár—Székgyár, 2 óra 5 percor: DMTE—Textil, 2 óra 40 percor: DTE—DVSC, 3 óra 10 percor: DKASE—Börös.

Középdöntők: 3 óra 45 percor: Villanygyár—Székgyár és DMTE—Textil mérkőzés győztesei, 4 óra 20 percor: DTE—DVSC és DKASE—Börös mérkőzés győztesei.

5 rakor: Vesztések a harmadik helyért.

6 órakor: Döntő az első és második helyezésetért. 2x30 perces időtartammal.

A mérkőzéseket 11-es létszámú csapatokkal bonyolítják le.

oooOooo

VERSENYKIÍRÁS.

A Debreceni Torna Egyesület cél-lövő szakosztálya 1931. évi augusztus hó 1. és 2-án Debreczenben, Magoss György-tér 9. sz. a. lőterén nyílt (országos) versenyt rendez az alábbi feltételekkel.

A verseny kezdete: Augusztus 1-én 14 órakor és 2-án reggel 7 órakor és tart a verseny befejezéséig.

Résztvehetnek a MOCSZ kötelékébe tartozó lövész egyesületek, MOVE lövészaljakulatok, honvédség, csendőrség, vámőrség, folvamőrség tisztikara, világi rend tagjai, polgári lövész egyesületek, főiskolai lövész egyesületek, valamint levante egyesületek és levante-oktatók.

Versenyszámok:

1. Kisfegyver egyéni verseny. Fegyvergyártmányú fegyverrel. 50 m. távolságra. U. n. 50 m. levante köréltáblára. Irányzék: nyitott. Testhelyzet: fekvő és álló. Töltények: Bármilyen gyártmányú 22-es Longrifflé töltény. Lövészek száma: 20 fekvő, 20 álló. 4 sorozatban. Minden sorozat előtt 3—3 próbálövés tehető. Lődő: a fekvő sorozatoknál 10, az álló sorozatoknál 15

perc sorozatonként. Eredményszámítás: a 4 sorozat végösszege. Puskaszij kivételével semminemű segédeszköz nem használható. Nevezési díj személyenként 2 pengő.

2. Kisfegyver ötös csapatverseny: Az 1. pontban résztvevő azon alakulatok, melyek az 1. pontban említett versenyben legalább 5 indulóval vesznek részt, előzetes bejelentés esetén az egyéni versenyben lőtt eredményük a csapatversenybe is beszámít. Az ötös csapat tagjai a nevezéssel egyidejűleg bejelentendők. Egy egyesület csak egy ötös csapatot indíthat. Nevezési díj 8 pengő csapatonként.

3. Kisfegyver egyéni verseny: Bármilyen gyártmányú 22 cal. miniatűr fegyverrel, melynek ürmelete 6 mm-nél és súlya 6 kgr-nál nem nagyobb. Irányzék: tetszés szerinti, hármas irányzék is lehet, távcső kizárásával. Szi, diopter, támasztógomb használata az alsó agyon megengedve. Töltény: Bármilyen gyártmányú 22. Longrifflé töltény. Távolság 50 méter. Céltábla: a szokásos nemzetközi céltábla, melyben a 10-es kör átmérője 2 cm, a fekete mező (4—10 kör) átmérője 14 cm. Lövészek száma 40, 20 fekvő és 20 álló testhelyzetből 4 sorozatban. Minden sorozat előtt 3—3 próbálövés tehető. Lődő: a fekvő sorozatoknál 10—10, az álló sorozatoknál: 15—15 perc. Eredményszámítás: a 4 sorozat végösszege. Nevezési díj személyenként 2 pengő.

Díjazás:

Az 1. alatti versenyszámnál legalább 20 induló esetén az első 5 helyezett érem- és esetleg tiszteletdíjban részesül.

A 2. alatti versenyszámnál legalább 5 csapat indulása esetén az első három csapat éremdíjazásban részesül.

A 3. alatti versenyszámban legalább 20 induló esetén az első 5 helyezett érem- és a rendelkezésre álló tiszteletdíjak arányában részesül díjazásban.

Nevezési határidő: 1931. évi július hó 28-án déli 12 óráig. Nevezések Szentmiklóssy János céllovő szakosztályi elnök Debreczen, Magoss György-tér 9. sz. alá küldendők a nevezési díjjal együtt.

A nevezési határidő után beérkező nevezések 50 százalékkal magasabbak, azonban a verseny megnyitása után (augusztus 1-én 14 óra) senki nem nevezhet be.

Töltényekről, étkezéssel, esetleg szállásról mindenki maga gondoskodik.

A Cverseny a MOCSZ szabályai szerint rendeztetik. Vitás esetekben a zsüri határozata döntő, mely nem felbízható meg.

Steinfeld István s. k. elnök.

Szentmiklóssy s. k. céllovő szakosztályi elnök. Való s. k. főtitkár.

FELHÍVÁSOK.

Felhívom a DMTE I. és II. csapat játékosait, hogy a vasárnapi mérkőzésre való tekintettel a mai tréning és az esti szakosztályi ülésen kivétel nélkül jelenjenek meg. Kias Intéző.

Ismétellen felhívom a Homokkert SC összes játékosait, hogy f. hó 24-én, azaz pénteken pontosan fél 8 órára a Homokkerti Olvasókör helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: a vasárnapi csapatösszeállítás, új cipőméretek megadása és több egyéb fontos tárgy elintézése. Mindenki kivétel nélkül megjelenjen és azok is, akik a HSC-ben akarnak játszani. Intéző.

Felkérem a Börösök összes játékosait, hogy holnap este 8 órára az ipartestület körhelyiségében (Simonffy u. 1. I. em.) megjelenni sziveskedjenek, mivel a villám-tornán részt veszünk és így fontos a csapatösszeállítás. Intéző.

Felkérem a IV. ker. FC játékosait, hogy ma este fél 8 órára a Szoboszló-úti bérháznál teljes számban jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a »Csigekert FC« összes játékosait, hogy foly óhó 24-én, pénteken este fél 8 órára a megbeszélthelyen szakosztályi gyűlésre megjelenni sziveskedjenek. Felkérem azoknál azon játékosokat, akik még nem fizették ki az egy pengőt, azok a pénzt hozták magukkal. Tárgy: a vasárnapi csapatösszeállítás és egyéb fontos ügyek. A játékosok pontos megjelenését kéri az intéző.

Szerkesztői üzenetek

B. Miklós. Megszívlelendő soralt kézzel eljuttattuk az Ipartestület sőt szakosztályához.

Valuta. Külföldi utazáshoz jutást csak úgy kaphat, ha utlevélt, rajta a szükséges vizumot és lehetőleg megváltott vasuti jegyet bemutatja. Egyébként, értesülésünk szerint, külföldön akadálytalanul beváltják a pengőt.

Vége a világnak

rátok, ti poloskát és svábok, mert 12 óra alatt tökéletesen kiírt fel-lősség mellett KISS ZOLTAN cíánózó, — Méliusz-tr 7. sz.

Nyáron, a világ közvéleménye szerint, Budapest a legszebb város.

Az itt lévő

BRISTOL
szállodaúj rendszere
a közönség tetszését megnyerteNAPI 12.— P-ERT KAPHAT
— a szoba fekvésétől függően —LAKÁST ÉS ELSŐRENDÜ
TELJES ELLÁTÁSTJöjjön, próbálja meg és mindig
csak hozzánk fog szállni.Bristol-szálloda
BUDAPEST—DUNAKORZÓ

APRÓHIRDETESEK

Levelezés

„333”
Köszönöm Butukám,
írjon bátran többet. —
Levelet hová küldhet-
nék. Csokolom. 1974

Alkalmazást keres

Középkorú

Intelligens nő, ki reme-
kül főz, süt, varra nagy
gyakorlattal, gondosan
ellátná idősebb úr vagy
hölgy háztartását, csak
a durva munkát nem
vállalja. Cím: Bárttruf
Erna, Szentmargita-
pusztai tisztartóság, —
Szabolcs megye.
VII-23-24-25.

Főzőnő
ajánlkozik uriaházhoz
1-ére. Diószegi út 24.
1959

Egy jobb leány
ajánlkozik kisebb csa-
ládhoz, háztartásba. —
Cím a kiadóban. 1878

Varrodába
egy ügyes kifutólány —
azonnal felvétetik. —
Mester u. 4. sz. 1917

Alkalmazást keres

férfi

Vidéki
őnláló főzész- és ital-
mérő kereskedő üzlet-
vezetői vagy ehhez ha-
sonló nagyobbforgalmú
üzletben állást keres —
óvadékkal. Cím a ki-
adóban. 1509

Alkalmazást nyer

férfi

Borbélysegéd
belpécsi vasuti fodrász
nál, pályaudvar. Kele-
men. 21-22-23-26

Kosmatizálthe
intelligens, fiatal, nős
kimérő kaucióval felvé-
tetik. Cím a kiadóban.
1966

Fodrászsegéd
kiszegítőnek felvétetik.
Hencz fodrász, Mester-
ucca 41. 1962

Péktanuló
felvétetik. Kékes u. 12.
1960

Fiatal
fűszersegéd, aki cso-
magbordást is vállal,
augusztus hó 1-ére fel-
vétetik. Árpádtér 26.
fűszerüzlet. 1975

Kifutófló,
nagyobb. felvétetik,
bútorüzletben, Piac u.
85. szám. 1880

Kerti butorok

legtetszősebb kivitelben, legjobb minőség-
ben, legolcsóbb gyári árban beszerezhetők a
Debreceni Vasutorgvái
R.-T.-nál, Ispótló-u 5. Telefon 6-46.

Alkalmazást nyer

nő

Perfekt
főzőnőt keresek, hosz-
szú bizonyítványok-
kal. Megkeresések 10
—11 óráig, Heinberger
Kishegyesi út 2. szám.
1851

Kifutóleányt

leányt, ki nem jár isko-
lába, felvesz Simon la-
boratórium. Batthyány-
u. 11. sz. 1969

Mindenes

főzőlány vagy asszony
felvétetik Hunyadi ucca
21. szám. 1970

Azonnalra keresek

jó erőbe levő asszonyt
vagy leányt, beteg mel-
lé, aki háztartásban
is segédkezne, Kandia
ucca 7. szám. Fehér.
Jelentkezni lehet egész
nap. F.

Autó, motor, kerékpár

ALKATRÉSZEKET
kerékpárjához, motor-
jához ne vegyen addig,
amíg árailmal meg nem
tekintette. Bodnár, Csa-
pó ucca 68. szám.
9-h vv.

Élelmiszer, ital

Bor

rizling, 60 fillér, öt
liter vételnél ötven fill-
lér. Csakis fajbor, Már-
kus kimérésében, Bö-
szörményi út 49.
1526-VII. 29.

Befőznievaló

citromkörte kapható.
Vénkert, Sinay Miklós-
ucca 29. 1915

Teavaj,

centrifugális géppel, —
édes tejszínből készült,
jótízű, naponként min-
dig frissen negyed
kg-os és nagyobb cso-
magolásban is kapható.
Cím a kiadóban. xxx

Iroda

Piac uccán
75. szám alatt kiadó
orvosi rendelőnek, s
irodának, vagy garson-
nak különbejárattal két
szoba, fürdőszobával,
első emelet. (fv)

Bútor

Óeska
bútor veszek. Bethlen-
ucca 14., keresztépület.
1958

Kifogástalan
karban levő diófa fró-
asztal és egyéb tárgyak
eladók, Varga ucca 31.
trafik. XX 26-ig

Ajánlat

Paplanlepedő
varrás 1.50, férfiling
1.20, gépendli mir 10
fillér, monogram 20 fil-
lértől. Kézi- és géphim-
lés, gyönyörű kivitel-
ben, olcsón készül, Sas
ucca 2. sz.

6 h v. v.

Istálló
van kiadó. Batthyány-
u. 12. 1913

SZEM-
üvegek,
hőmérők
és lát-
szerek legolcsóbban —
Pauló vésnök, bélyegző-
készítő és látszerkeres-
kedőnél, Batthyányi u.
22 szám. 16h—vv.

1 Távirat

10 fillérbe

kerül szavanként s azzal
csak egy embert értesít —
szándékáról

APRO- HIRDETESEINK

HÉTKÖZNAPO CSAK . 4
VASÁRNAP 6
FILLÉRBE KERÜLNEK
SZAVANKÉNT S AZ
OLVASÓK EZREI ÉR-
TESÜLNEK SZÁNDÉ-
KÁRÓL.

Poloskairtást
cyángázzal, vagy szaba-
dalmazott folyadék szer-
rel és lakások vizsgálá-
sát, felelősséggel, meg-
mizhatóan végzem. po-
loska, sváb és patkány-
irtószert kapható. Kos-
suth ucca 47. szám. —
Nánássy. Telefonhívó
845. 1576

Padlólakkok

speciális minőségben,
magasfényű a legszebb
színekben, olcsó árban
Kapható Stern festék-
üzletében. Piac u. 10.
Bikával szemben. —
Ugyanott biztos hatású
irtószert vásárolhat ol-
csón, poloska, svábho-
gár, patkány és egér
irtására. vv

Ingóságvétel

Aranyat,

fogaranyat a legmaga-
sabb árban veszek. —
órajavítás már 2 pen-
gőtől, jótállással. Ber-
esényi Béla órás. Si-
monffy ucca 2. sz. 31

Tört aranyat,
fogaranyat a legmaga-
sabb árban vesz Haás
Janka aranybevéltő. —
Simonffy ucca 7. szám.
1325. VIII. 13-ig.

Kiadó lakás

egy szobás

Kiadó
egy nagy szoba fél
konyhával augusztus
1-ére. Nap u. 4. 1968

Többrendbéli

1 szoba, konyha, spájk
és mellékhelyiség 1—3
szobás, fürdőszobás la-
kások aug. 1-ére kiadó,
1 drb félemelet 14 m
hosszú akár raktárnak,
akár műhelynek aug.
1-ére kiadó. Simonffy
ucca 35. sz. Értekezni
délután 6 órakor az
udvarban. 1961

Teleki ucca 46.

szám alatt egyszoba, s
konyhás lakás, aug. hó
15-re, a Wesselényi
uccán egy kis szoba,
augusztus hó 1-ére Ér-
tekezni lehet Szent A.
ucca 33. szám. (R)

Kiadó lakás

három szobás

Emeleti
háromszobás udvari
parkettás lakás, nov.
hó elsejére kiadó, Jó-
zsef kir. herceg ucca
12. szám.

1532 VII. 26.

Kiadó

egy háromszobás udva-
ri lakás szeptember hó
1-ére. Kossuth u. 48.
Z vv.

Kiadó

3 szobás, parkettes —
fürdőszobás lakás. —
Timár u. 52. 1921

Magános

háromszobás kertí la-
kás kiadó, augusztus
hó elsejére, Széchenyi
út 18. szám. 1935

Kiadó

3 szobás urilakás. —
Ugyanott 2 szoba, és
konyha, spájk, előszo-
bás szuterén lakás. —
Gr. Nádasdy u. 1. sz.
Nyulas, a Poroszlai út
végén. 1957

Kiadó lakás

nagyobb

Ötszobás
lakás teljes komforttal
(lift, központi fűtés,
állandó meleg víz) nov.
1-ére, esetleg előbb is
kiadó. Iparkamara, Ver-
bőczy ucca 2., III. 4.
Megtéríthető délelőtt
11—1 óráig. 1569

Ötszobás

uccai, vagy három-
szobás udvari modern
lakás, összes mellék-
helyiségekkel, augusztus
1-ére kiadó, Jókai u.
9-a). szám. 1976

Kiadó

a debreceni izr. hit-
község. Hatvan ucca 6.
szám alatti bérházá-
ban:

1. Két szoba és mel-
lékhelyiségekből álló
lakás, folyó évi novem-
ber hó 1.

2. Négy szoba és mel-
lékhelyiségekből álló
lakás, f. évi augusztus
hó 1.

3. Négy szoba és mel-
lékhelyiségekből álló
lakás, folyó évi novem-
ber hó 1. napjától
kezdve.

A feltételek a bér-
házban, a II. 7. szám
alatt lakó házigondnok
úrnál megtudhatók.
1973

Butorozott szoba

Kiadó
különbejárattal bútoro-
zott szoba augusztus el-
sejére. Nap u. 4. 1967

Teljesen

különbejárattal uccai
szépen bútorozott, —
diszkrét uccai szoba
kiadó, Varga ucca 45.
szám. K.

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Svetits-bérházban
kiválóan alkalmas he-
lyiségek kiadó. (Sve.)
24 szám

Uj postapalota
mellett, Hatvan ucca
11. szám alatt, tágas
üzlethelyiség, azonnal
ra, jutányosan kiadó
Ertekezni lehet ugyan-
ott, Martinnál.

Kiadó

egy jóménetelű hentes-
üzlet szeptember 15-re.
Sámsoni kövesút és
Szeremlei u. sarok.
1908

Üzlethelyiség

forgalmas helyen, bor-
bély, fűszer trafik, ci-
pész, irodának is alkalm-
mas, azonnal kiadó. —
Kékes u. 72. sz. 1964

Üzlethelyiség,

forgalmas útvonalon,
olcsó bér mellett, azon-
nal kiadó, Ferenc Jó-
zsef út 89. szám. Royal
szállodával szemben.
Blattner üvegszék.
1877

Ingóság eladás

Eladó

ócska téglá, cserép, fa,
deszka. Erzsébet ucca
42. szám. 1811

Eladó ház

Családi ház

Férfiárból beagazó uc-
cában, fürdőszobával,
nagy udvarral eladó.
Eötvös u. 25. szám.
1845

Eladó

Verbőczy ucca 8 számú
ház, tizenegy rend-
béli lakással, nagy bér
jövdelemmel, olcsón
1892

Nagyjövdelemű

ház, a Batthyányi uc-
cán eladó. Értekezhet-
ni a Tiszavidéki Mező-
gazdák Szövetkezeté-
nél, Hunyadi ucca 2.
szám. Telefon 17-49.
1972

Eladó föld

Eladó

Boeskaiba 1 hold szőlő
a legjobb helyen, ter-
mással. Értekezni: Kos-
suth u. 36. 1925

Eladó házhely

Eladó villatelek
Poroszlai út elején, —
most megnyitott Horthy
Miklós úton. Értekezni
lehet Nap ucca 4. sz.
Telefon: 12-83.
1885—VII—30-ig.

Villatelek

eladó, a központi
egyetem közelében, —
négyyszögölenként 12
pengőért. Értekezhetni
Poroszlai út 47. szám.
Vagy Kardos ucca 3.
(sze.)

Eladó állatok

Két darab angol sertés
(8 hónapos koca) el-
adó. Tenyésztésre is
alkalmas. Tőhötöm u.
24 szám (P)